

Broj: 03-02-534/2021
Sarajevo, 20.05.2022. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Zastupnički dom-
gosp. Mirsad Zaimović, predsjedatelj
- Dom naroda –
gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 23-05-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02-02-		993/21	→11

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u svezi sa odredbama članka 179. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i članka 172. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), radi razmatranja i usvajanja, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O USTANOVAMA SOCIJALNE SKRBI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 315. sjednici, održanoj 19.05.2022. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

- Prilog: - Prijedlog zakona na hrvatskom jeziku
- Obrazac IFP DA (CD),
 - Mišljenja nadležnih kantonalnih institucija (CD),
 - Obrazac s prijedlozima i komentarima (CD),
 - Komentari Federalne uprave za inspekcijske poslove (CD),
 - Odgovor Ureda za reviziju Federacije BiH (CD)

CO: FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE
gosp. Vesko Drljača, ministar

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O USTANOVAMA SOCIJALNE SKRBI
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, svibanj 2022. godine

Z A K O N
O USTANOVAMA SOCIJALNE SKRBI
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuju se djelatnost i korisnici usluga ustanova socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), osnovni i posebni standardi glede obavljanja njihove propisane djelatnosti i zaštite prava smještenih korisnika, tijela upravljanja, nadzora i rukovođenja, financiranje, nadzor nad radom, te druga pitanja od značaja za rad i funkcioniranje ustanova socijalne skrbi Federacije (u daljnjem tekstu: federalna ustanova socijalne skrbi).

Članak 2.
(Rodno značenje izraza)

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Članak 3.
(Značenje pojedinih izraza)

Pojedini izrazi, u smislu ovog zakona, imaju sljedeće značenje:

- a) *Psihosocijalna podrška* je skup stručnih postupaka pružanja pomoći i podrške radi poticanja razvoja kognitivnih, funkcionalnih, komunikacijskih ili socijalnih vještina korisnika;
- b) *Rehabilitacija* je proces sustavne, planske i organizirane stručne podrške s ciljem otklanjanja svih negativnih i štetnih djelovanja na pojedinca, uzrokovanih nepovoljnim životnim okolnostima ili njegovim specifičnim zdravstvenim, pravnim, socio-ekonomskim i drugim stanjima koja otežavaju njegovu potpunu reintegraciju i povratak u društvo;
- c) *Reintegracija* je skup stručnih postupaka i aktivnosti koje imaju za cilj potpuno uključivanje pojedinca u život kao punopravnog i ravnopravnog člana društvene zajednice nakon određenog razdoblja socijalne isključenosti bez obzira na njezin uzrok;
- d) *Resocijalizacija* je proces sustavne, planske i organizirane stručne podrške radi osposobljavanja pojedinca, a posebice malodobnika, za poštivanje društvenih normi i pravila kako bi postao koristan član društvene zajednice;
- e) *Invaliditet* je specifično stanje osobe obilježeno dugotrajnim tjelesnim, duševnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjima koja u interakciji s raznim preprekama otežavaju funkcioniranje osobe u svim ili pojedinim segmentima njezinog života, te ometaju njezino puno i učinkovito uključivanje u društvo na ravnopravnom osnovu s drugim članovima toga društva;
- f) *Smetnje u intelektualnom razvoju* predstavljaju stanje usporenog ili nepotpunog razvoja uma, posebno karakterizirano oštećenjem sposobnosti koje se očituju za vrijeme razvoja osobe i koje uzrokuje značajna ograničenja u njezinom intelektualnom i adaptivnom ponašanju izražena u pojmovnim (konceptualnim), socijalnim i praktičnim adaptivnim vještinama;

- g) *Zakonski zastupnik korisnika* je roditelj djeteta, odnosno osoba koju je, sukladno propisima iz oblasti obiteljsko-pravne zaštite, nadležni centar za socijalni rad, odnosno općinska služba kojoj su povjereni poslovi skrbništva (u daljnjem tekstu: tijelo skrbništva), postavio za skrbnika osobi koja se nalazi na smještaju u federalnoj ustanovi socijalne skrbi;
- h) *Individualni plan podrške korisniku koji boravi u ustanovi* (u daljnjem tekstu: individualni plan) je dokument koji izrađuju stručni djelatnici federalne ustanove socijalne skrbi u suradnji s korisnikom, njegovim zakonskim zastupnikom i članovima njegove obitelji, a koji sadrži planirane ciljeve, aktivnosti, indikatore, rokove i nositelje izvršenja aktivnosti kojima se ostvaruje stručna podrška u najboljem interesu korisnika za vrijeme njegovog boravka u federalnoj ustanovi socijalne skrbi, te način njegovog praćenja i preispitivanja.

Članak 4. **(Ustanove socijalne skrbi Federacije)**

(1) Federalne ustanove socijalne skrbi su:

- a) "Ustanova za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu negu - Bakovići";
- b) "Ustanova za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu negu - Drin";
- c) "Ustanova za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu negu - Ljubuški";
- d) "Ustanova za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu negu, odgoj i obrazovanje - Pazarić" i
- e) "Ustanova za socijalno zbrinjavanje, odgoj i obrazovanje - Sarajevo".

(2) Federalne ustanove socijalne skrbi pravni su sljednici zavoda čija je prava i obveze osnivača preuzeo Parlament Federacije Bosne i Hercegovine Zakonom o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne skrbi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 31/08 i 27/12) i to:

- a) Federalna ustanova socijalne skrbi iz točke a) stavka (1) ovoga članka pravni je sljednik "Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba - Bakovići";
- b) Federalna ustanova socijalne skrbi iz točke b) stavka (1) ovoga članka pravni je sljednik "Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica - Drin";
- c) Federalna ustanova socijalne skrbi iz točke c) stavka (1) ovoga članka pravni je sljednik "Ustanove iz djelokruga socijalne zaštite - Ljubuški";
- d) Federalna ustanova socijalne skrbi iz točke d) stavka (1) ovoga članka pravni je sljednik "Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine - Pazarić" i
- e) Federalna ustanova socijalne skrbi iz točke e) stavka (1) ovoga članka pravni je sljednik "Zavoda za odgoj muške djece i omladine - Sarajevo".

(3) Osnivač federalnih ustanova socijalne skrbi je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: osnivač).

(4) Federalne ustanove socijalne skrbi javne su ustanove koje imaju svojstvo pravne osobe i koje svoju djelatnost ostvaruju sukladno ovomu zakonu kroz socijalno zbrinjavanje i socijalnu podršku, zdravstvenu negu, odgoj i obrazovanje s ciljem provedbe postupka kontinuiranog razvoja i pripreme korisnika za samostalan život u zajednici, uključujući i rehabilitaciju, reintegraciju i resocijalizaciju osoba kojima je potrebna takva vrsta skrbi.

Članak 5.
(Opći akti federalne ustanove socijalne skrbi)

- (1) Temeljni opći akt federalne ustanove socijalne skrbi su pravila federalne ustanove socijalne skrbi.
- (2) Federalna ustanova socijalne skrbi ima i druge opće akte sukladno zakonu, kolektivnom ugovoru i pravilima federalne ustanove socijalne skrbi.
- (3) Na opći akt iz stavka (1) ovoga članka federalna ustanova socijalne skrbi dužna je pribaviti prethodnu suglasnost Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije).
- (4) O datoj suglasnosti iz stavka (3) ovoga članka Vlada Federacije je dužna izvijestiti osnivača.
- (5) Druge opće akte iz stavka (2) ovoga članka federalna ustanova socijalne skrbi dužna je, bez obveze pribavljanja prethodne suglasnosti, dostaviti na upoznavanje nadležnim federalnim ministarstvima sukladno odredbama ovoga zakona.
- (6) Opći akt iz stavka (1) ovoga članka objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Članak 6.
(Socijalno zbrinjavanje i socijalna podrška)

- (1) Socijalno zbrinjavanje, u smislu ovoga zakona, je institucionalno i organizirano zadovoljavanje temeljnih životnih potreba pojedinca glede stanovanja, ishrane, održavanja osobne higijene i slično uz osiguranje adekvatnih materijalno-tehničkih i prostornih uvjeta za njezino optimalno izvršenje.
- (2) Usluga socijalnog zbrinjavanja iz stavka (1) ovoga članka pruža se kao:
- a) kontinuirani dugotrajni smještaj;
 - b) cjelodnevni ili poludnevni boravak;
 - c) povremeni smještaj ili
 - d) organizirano stanovanje u zajednici.
- (3) Socijalna podrška, u smislu ovoga zakona, je stručni rad koje se realizira kroz stručni socijalni rad, psihosocijalnu podršku, te organiziranje radnih aktivnosti i radno-okupacijskih terapija uz osiguranje adekvatnih stručnih kadrovskih kapaciteta za njezino optimalno izvršenje, a sve u cilju rehabilitacije, reintegracije i resocijalizacije smještenih korisnika, kao i njihovog osposobljavanja za što samostalniji život.
- (4) Prema stupnju potrebne podrške korisniku, usluge socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške osiguravaju se kroz:
- a) podršku I. stupnja za korisnika koji nema sposobnosti samostalno se brinuti o sebi i uključiti se u aktivnosti svakodnevnog života zbog čega mu je potrebna kontinuirana podrška;
 - b) podršku II. stupnja za korisnika koji se može brinuti o sebi i uključiti se u aktivnosti svakodnevnog života uz fizičko prisustvo i podršku druge osobe;

- c) podršku III. stupnja za korisnika koji se može brinuti o sebi i uključiti se u aktivnosti svakodnevnog života, ali mu je uslijed nedovoljno razvijenih znanja i vještina potreban nadzor i podrška drugih osoba;
- d) podršku IV. stupnja za korisnika koji samostalno, odnosno uz poticaj i podsjećanje može obavljati sve životne aktivnosti.

(5) Federalni ministar rada i socijalne politike će propisati minimalne standarde, odnosno opće i posebne uvjete koje moraju ispunjavati federalne ustanove socijalne skrbi glede prostora, opreme i kadra za pružanje usluge socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške, a prema djelatnosti federalnih ustanova socijalne skrbi za koju su registrirane.

Članak 7. **(Odgoj i obrazovanje)**

(1) Odgoj, u smislu ovoga zakona, su institucionalne i organizirane odgojne aktivnosti usmjerene na stjecanje temeljnih životnih vještina i navika, kao i na pripremu za život osobe sukladno njezinim mogućnostima.

(2) Obrazovanje, u smislu ovoga zakona, je institucionalno i organizirano pohađanje redovnih ili prilagođenih obrazovnih programa usmjerenih na očuvanje i razvoj intelektualnih kapaciteta djeteta kroz stjecanje znanja i usvajanje društveno odgovornog ponašanja sukladno njegovim mogućnostima.

(3) Sukladno stručnoj procjeni nadležnog stručnog tijela, dijete koje se nalazi na smještaju u federalnoj ustanovi socijalne skrbi uključuje se u redovne ili prilagođene obrazovne programe pri odgojno-obrazovnim ustanovama koje djeluju na području na kojemu federalna ustanova socijalne skrbi ima sjedište.

(4) Iznimno, ukoliko to prema stručnoj procjeni nadležnog stručnog tijela nije moguće, dijete iz stavka (3) ovoga članka uključuje se u programe osposobljavanja koje, sukladno vrsti smještaja i stupnju potrebne podrške korisniku iz članka 6. ovoga zakona, organizira i provodi federalna ustanova socijalne skrbi.

(5) Nadležno tijelo iz st. (3) i (4) ovoga članka su stručna tijela iz kantona u kojima smješteno dijete ima prebivalište, a koja vrše stručnu procjenu djeteta prema Međunarodnoj klasifikaciji funkcioniranja, onesposobljenosti i zdravlja Svjetske zdravstvene organizacije (MKF).

(6) Programe osposobljavanja iz stavka (4) ovoga članka sačinjava federalna ustanova socijalne skrbi u roku od šest mjeseci od dana dobivanja rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje osnovne djelatnosti.

(7) Sačinjeni programi osposobljavanja dostavljaju se na odobrenje kantonalnom ministarstvu nadležnom za odgoj i obrazovanje s područja na kojemu federalna ustanova socijalne skrbi ima sjedište.

(8) Sredstva za uključivanje u redovne ili prilagođene obrazovne programe pri odgojno-obrazovnim ustanovama, kao i za organiziranje i provedbu programa iz stavka (4) ovoga članka osiguravaju se u proračunu Federacije na poziciji Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti.

(9) Kantonalni ministar nadležan za odgoj i obrazovanje s područja na kojemu federalna ustanova socijalne skrbi ima sjedište će, u suradnji s Federalnim ministarstvom obrazovanja i znanosti,

propisati minimalne standarde, odnosno opće i posebne uvjete koje moraju ispunjavati federalne ustanove socijalne skrbi glede prostora, opreme i kadra za provedbu programa osposobljavanja iz stavka (4) ovoga članka, a prema djelatnosti federalnih ustanova socijalne skrbi za koju su registrirane.

Članak 8. (Zdravstvena njega)

(1) Zdravstvena njega, u smislu ovoga zakona, je skup stručnih medicinsko-tehničkih i terapijskih postupaka, mjera i aktivnosti usmjerenih na praćenje općeg zdravstvenog stanja, odnosno promatranje i evidentiranje općeg izgleda, funkcionalnosti, promjena ponašanja i drugih pokazatelja zdravstvenih poteškoća smještenih korisnika s ciljem osiguranja zaštite njihovog zdravlja, kao i njihovog tjelesnog i duševnog oporavka s posebnim naglaskom na ishranu, održavanje osobne higijene, podjelu i kontrolu uzimanja propisane terapije, provedbu zdravstvenog odgoja, te savjetodavni rad i podrška korisniku i članovima njegove obitelji.

(2) Prilikom pružanja zdravstvene njege i zadovoljavanja higijenskih potreba smještenih korisnika vodit će se računa o njihovom reproduktivnom zdravlju i specifičnim potrebama sukladno njihovom spolu.

(3) Sukladno vrsti smještaja i stupnju potrebne podrške korisniku iz članka 6. ovoga zakona, federalne ustanove socijalne skrbi dužne su, putem unutarnje organizacije, osigurati smještenim korisnicima zdravstvenu njegu iz stavka (2) ovoga članka.

(4) Federalni ministar zdravstva će propisati minimalne standarde, odnosno opće i posebne uvjete koje moraju ispunjavati federalne ustanove socijalne skrbi glede prostora, opreme i kadra za pružanje usluge zdravstvene njege, a prema djelatnosti federalnih ustanova socijalne skrbi za koju su registrirane.

Članak 9. (Zdravstvena zaštita)

(1) Zdravstvena zaštita, u smislu ovoga zakona, obavlja se sukladno propisima o zdravstvenoj zaštiti i propisima o zdravstvenom osiguranju, te obuhvaća pružanje usluga i provedbu aktivnosti za očuvanje i unapređenje zdravlja, sprečavanje i rano otkrivanje bolesti, kao i blagovremeno liječenje i rehabilitaciju.

(2) Federalne ustanove socijalne skrbi dužne su svojim korisnicima omogućiti i organizirati pristup primarnoj zdravstvenoj zaštiti, i to putem ugovaranja s nadležnim domom zdravlja, odnosno privatnim zdravstvenim djelatnikom i nadležnim zavodom zdravstvenog osiguranja.

(3) Za korisnike federalnih ustanova socijalne skrbi čije prebivalište nije u mjestu sjedišta ovih ustanova, primarna zdravstvena zaštita se organizira sukladno pojedinačnim ugovorima doma zdravlja koji se nalazi u mjestu sjedišta federalne ustanove socijalne skrbi i nadležnih zavoda zdravstvenog osiguranja kantona.

(4) Federalne ustanove socijalne skrbi dužne su svojim korisnicima organizirati sekundarnu i tercijarnu zdravstvenu zaštitu, i to putem ugovaranja s nadležnim zavodom zdravstvenog osiguranja za specijalističke usluge u zdravstvenim ustanovama.

(5) Ugovaranja iz st. (3) i (4) ovoga članka federalne ustanove socijalne skrbi provode sukladno propisima o zdravstvenom osiguranju i propisima o javnim nabavama.

Članak 10.
(Zavodska mjera upućivanja u odgojnu ustanovu)

(1) Zavodska mjera upućivanja u odgojnu ustanovu izriče se malodobniku prema kojemu treba poduzeti trajnije i intenzivnije mjere odgoja ili liječenja uz njegovo potpuno odvajanje iz dotadašnje sredine sukladno odredbama propisa o zaštiti i postupanju s djecom i malodobnicima u kaznenom postupku.

(2) Federalni ministar pravde će propisati minimalne standarde, odnosno opće i posebne uvjete koje moraju ispunjavati federalne ustanove socijalne skrbi glede prostora, opreme i kadra za provedbu zavodske mjere upućivanja u odgojnu ustanovu, a prema djelatnosti federalnih ustanova socijalne skrbi za koju su registrirane.

Članak 11.
(Dijagnostičko-opervacijski tretman)

(1) Dijagnostičko-opervacijski tretman u smislu ovoga zakona podrazumijeva poseban stručni postupak pomoću kojega se vrši utvrđivanje i procjena etiologije i intenziteta poremećaja u ponašanju kod osobe koja je upućena na dijagnostičku obradu s ciljem određivanja daljnjeg adekvatnog tretmana usmjerenog prema suzbijanju takvog ponašanja kroz njezinu resocijalizaciju, rehabilitaciju i reintegraciju.

(2) Federalni ministar zdravstva će propisati minimalne standarde, odnosno opće i posebne uvjete koje moraju ispunjavati federalne ustanove socijalne skrbi glede prostora, opreme i kadra za pružanje usluge dijagnostičko-opervacijskog tretmana, a prema djelatnosti federalnih ustanova socijalne skrbi za koju su registrirane.

Članak 12.
(Individualni plan)

(1) Ovisno o utvrđenim potrebama korisnika, stručni djelatnici federalnih ustanova socijalne skrbi dužni su za svakog pojedinog korisnika sačiniti individualni plan kojim se, pored elemenata navedenih u članku 3. točka g) ovoga zakona, utvrđuju sve aktivnosti i mjere neophodne za optimalno pružanje usluga socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške, zdravstvene njege, te odgoja i obrazovanja.

(2) Federalni ministar rada i socijalne politike će propisati formu i sadržaj individualnog plana iz stavka (1) ovoga članka.

II. DJELATNOST I KORISNICI FEDERALNIH USTANOVA SOCIJALNE SKRBI

Članak 13.

(Ustanova za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu njegu - Bakovići)

(1) Osnovna djelatnost Ustanove za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu njegu - Bakovići je pružanje usluge socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške, kao i zdravstvene njege smještenim osobama s ciljem njihovog osposobljavanja za samostalan život i rad prema njihovim mogućnostima i sklonostima.

(2) Korisnici usluga Ustanove iz stavka (1) ovoga članka su odrasle osobe s invaliditetom kojima je utvrđeno da su u stanju socijalne potrebe prema propisima iz oblasti socijalne skrbi, i to:

- a) osobe s trajnim tjelesnim oštećenjima ili trajnim smetnjama u tjelesnom razvoju;
- b) osobe sa smetnjama u intelektualnom razvoju umjerenog, težeg i teškog stupnja;
- c) osobe s duševnim smetnjama i
- d) osobe s kombiniranim smetnjama.

(3) Sjedište Ustanove iz stavka (1) ovoga članka je u Fojnici.

Članak 14.

(Ustanova za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu njegu - Drin)

(1) Osnovna djelatnost Ustanove za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu njegu - Drin je pružanje usluge socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške, kao i zdravstvene njege smještenim osobama s ciljem njihovog osposobljavanja za samostalan život i rad prema njihovim mogućnostima i sklonostima.

(2) Korisnici usluga Ustanove iz stavka (1) ovoga članka su odrasle osobe s invaliditetom kojima je utvrđeno da su u stanju socijalne potrebe prema propisima iz oblasti socijalne skrbi, i to:

- a) osobe s trajnim tjelesnim oštećenjima ili trajnim smetnjama u tjelesnom razvoju;
- b) osobe sa smetnjama u intelektualnom razvoju umjerenog, težeg i teškog stupnja;
- c) osobe s duševnim smetnjama i
- d) osobe s kombiniranim smetnjama.

(3) Sjedište Ustanove iz stavka (1) ovoga članka je u Fojnici.

Članak 15.

(Ustanova za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu njegu - Ljubuški)

(1) Osnovna djelatnost Ustanove za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu njegu - Ljubuški je pružanje usluge socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške, kao i zdravstvene njege smještenim osobama s ciljem očuvanja njihovih sposobnosti.

(2) Korisnici usluga Ustanove iz stavka (1) ovoga članka su osobe preko 65 godina starosti.

(3) Iznimno od stavka (2) ovoga članka korisnici usluga Ustanove iz stavka (1) ovoga članka mogu biti i osobe starije od 55 godina starosti kojima je zbog teško narušenog zdravstvenog stanja potreban ovaj vid smještaja jer se ne mogu samostalno skrbiti o sebi.

(3) Sjedište Ustanove iz stavka (1) ovoga članka je u Ljubuškom.

Članak 16.

(Ustanova za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje - Pazarić)

(1) Osnovna djelatnost Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje - Pazarić je pružanje usluga socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške, zdravstvene njege, kao i odgoja i obrazovanja smještenim osobama s ciljem njihovog osposobljavanja za samostalan život i rad prema njihovim mogućnostima i sklonostima.

(2) Korisnici usluga Ustanove iz stavka (1) ovoga članka su osobe s invaliditetom do 30 godina života kojima je utvrđeno da su u stanju socijalne potrebe prema propisima iz oblasti socijalne skrbi, i to:

- a) osobe s trajnim tjelesnim oštećenjima ili trajnim smetnjama u tjelesnom razvoju;
- b) osobe sa smetnjama u intelektualnom razvoju umjerenog, težeg i teškog stupnja;
- c) osobe s duševnim smetnjama;
- d) osobe s kombiniranim smetnjama i
- e) djeca sa smetnjama u intelektualnom razvoju lakog stupnja kojima je dijagnosticiran poremećaj u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i u adolescenciji.

(3) Sjedište Ustanove iz stavka (1) ovoga članka je u Pazariću.

Članak 17.

(Ustanova za socijalno zbrinjavanje, odgoj i obrazovanje - Sarajevo)

(1) Djelatnost Ustanove za socijalno zbrinjavanje, odgoj i obrazovanje - Sarajevo je pružanje usluge socijalnog zbrinjavanja i zaštite, odgoja i obrazovanja, te provedba zavodske mjere upućivanja u odgojnu ustanovu, postupak dijagnostičko-opervacijskog tretmana i privremeni smještaj po odluci suda tijekom trajanja postupka.

(2) Korisnici usluga Ustanove iz stavka (1) ovoga članka su:

- a) odgojno zanemarena i zapuštena djeca;
- b) djeca i maloljetnici u sukobu sa zakonom koji su upućeni na smještaj na temelju odluke suda ili tijela skrbništva i
- c) djeca kojima je dijagnosticiran poremećaj u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i u adolescenciji.

(3) Djelatnost iz stavka (1) ovoga članka odnosi se i na punoljetne osobe do navršene 23. godine života koji su upućeni na smještaj na temelju odluke suda.

(4) Sjedište Ustanove iz stavka (1) ovoga članka je u Sarajevu.

Članak 18.

(Pružanje drugih usluga i bavljenje dopunskom djelatnošću)

(1) Pored bavljenja osnovnom djelatnošću, odnosno pružanja usluga zbog kojih su osnovane, federalne ustanove socijalne skrbi mogu pružati i druge socijalne usluge sukladno uvjetima za pružanje drugih socijalnih usluga.

(2) Federalne ustanove socijalne skrbi se mogu, sukladno zakonu, pored osnovne djelatnosti, baviti dopunskom gospodarskom i drugim djelatnostima (proizvodnja i prodaja hrane na vlastitim farmama, proizvodnja i prodaja određenih proizvoda u vlastitim radionicama i drugo).

(3) Prihodi ostvareni bavljenjem djelatnošću iz stavka (2) ovoga članka koriste se isključivo za nabavu sredstava i materijala neophodnih za daljnje bavljenje istom, kao i za novčane nagrade korisnicima koji su u sklopu radno-okupacijskog tretmana uključeni u obavljanje navedene djelatnosti.

(4) Imajući u vidu temeljnu svrhu bavljenja dopunskom djelatnošću, prihodi iz stavka (3) ovoga članka izuzimaju se od obveze plaćanja poreza kao i drugih obveza koje nastanu obavljanjem ove djelatnosti.

III. OSNOVNI I POSEBNI STANDARDI GLEDE OBAVLJANJA PROPISANE DJELATNOSTI

Članak 19.

(Načelo efikasnosti i održivosti)

Obavljanje svoje propisane djelatnosti federalne ustanove socijalne skrbi vrše na način koji osigurava postizanje najboljih mogućih rezultata u odnosu na potrebe smještenih korisnika i raspoloživa financijska sredstva.

Članak 20.

(Načelo javnosti i transparentnosti)

Pri obavljanju svoje propisane djelatnosti federalne ustanove socijalne skrbi osiguravaju transparentan rad i slobodan pristup informacijama od javnog značaja i drugim informacijama sukladno važećim propisima o slobodnom pristupu informacijama u Federaciji.

Članak 21.

(Postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za obavljanje djelatnosti)

Postupak i način utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za obavljanje djelatnosti propisat će federalni ministar rada i socijalne politike uz prethodno pribavljenu suglasnost federalnog ministra zdravstva, federalnog ministra obrazovanja i znanosti i federalnog ministra pravde.

Članak 22.

(Primjena i nabava lijekova)

(1) Primjena lijekova, u smislu ovoga zakona, u federalnim ustanovama socijalne skrbi podrazumijeva davanje lijekova koji su neophodni za prevenciju i tretman korisnika.

(2) Primjena lijekova mora se obavljati sukladno dobroj ljekarničkoj praksi.

(3) Federalne ustanove socijalne skrbi nabavu lijekova vrše putem javnih nabava sukladno propisima o javnim nabavama, kao i propisima o ljekarničkoj djelatnosti.

(4) Za primjenu lijekova u federalnim ustanovama socijalne skrbi u stručnom su smislu odgovorni magistar farmacije ljekarne preko koje se vrši nabava lijekova, kao i zdravstveni djelatnici koji daju lijekove korisnicima u federalnoj ustanovi socijalne skrbi.

(5) Federalni ministar zdravstva donosi pravilnik o uvjetima glede prostora, opreme i kadra za čuvanje i primjenu lijekova koji se upotrebljavaju u federalnim ustanovama socijalne skrbi.

IV. NAČELA ZAŠTITE I PRAVA SMJEŠTENIH KORISNIKA

Članak 23.

(Načelo humanizma i poštivanja temeljnih ljudskih prava i sloboda)

U obavljanju svoje propisane djelatnosti, federalne ustanove socijalne skrbi, odnosno njihovi uposlenici dužni su se pridržavati načela humanizma, te poštivati ljudsko dostojanstvo smještene osobe na način da joj se pruža sveobuhvatna zaštita i podrška uz uvažavanje njezinog tjelesnog, spolnog, ekonomskog i duševnog dostojanstva i integriteta, kao i njezinih moralnih, kulturnih i vjerskih uvjerenja, sukladno temeljnim ljudskim pravima i slobodama.

Članak 24.

(Načelo uključenosti)

Prilikom planiranja i provedbe aktivnosti koje se odnose na njezin boravak u federalnim ustanovama socijalne skrbi, smještenoj se osobi obvezno osigurava aktivna uključenost u proces odlučivanja sukladno njezinim stvarnim mogućnostima i sposobnostima.

Članak 25.

(Načelo najboljeg interesa)

U obavljanju svoje propisane djelatnosti, federalne ustanove socijalne skrbi, odnosno njihovi uposlenici dužni su djelovati u najboljem interesu smještene osobe, a posebice u postupcima inicijalne stručne procjene, izrade individualnih planova i preispitivanja potrebe njezinog daljnjeg zadržavanja na smještaju.

Članak 26.

(Zabrana diskriminacije)

U obavljanju svoje propisane djelatnosti, federalne ustanove socijalne skrbi, odnosno njihovi uposlenici dužni su osigurati ravnopravan tretman svim smještenim osobama bez obzira na njihove razlike u rasi, boji kože, spolu, jeziku, političkom i nacionalnom opredjeljenju, socijalnom podrijetlu, spolnoj orijentaciji, rodnom identitetu i spolnim karakteristikama, starosti, imovini, mjestu rođenja, mjestu prebivališta/boravišta, prirodi socijalne ugroženosti, invaliditeta ili bilo kojem drugom statusu.

Članak 27. **(Zabrana prisile)**

(1) U obavljanju njihove propisane djelatnosti, federalnim ustanovama socijalne skrbi, odnosno njihovim uposlenicima zabranjuje se bilo koji oblik ili akt prisile prema smještenim osobama, osim u slučajevima i na način propisan ovim zakonom i propisima o zaštiti i postupanju s djecom i malodobnicima u kaznenom postupku.

(2) Zabranjuje se federalnim ustanovama socijalne skrbi prijem i zadržavanje osobe protivno njenoj iskazanoj volji s iznimkom osoba koje su upućene na smještaj sukladno odredbama propisa o zaštiti i postupanju s djecom i malodobnicima u kaznenom postupku.

(3) S ciljem osiguranja dosljedne primjene stavka (2) ovoga članka federalne ustanove socijalne skrbi dužne su osigurati pisani pristanak osobe koja se upućuje na smještaj, odnosno njezinog zakonskog zastupnika ukoliko je kroz postupak sudskog odlučivanja utvrđeno da osoba nije sposobna iskazati svoju volju, odnosno shvatiti posljedice svoje odluke.

Članak 28. **(Zabrana zlostavljanja)**

(1) U obavljanju njihove propisane djelatnosti, federalnim ustanovama socijalne skrbi, odnosno njihovim uposlenicima zabranjuje se bilo koji oblik tjelesnog, emocionalnog ili seksualnog zlostavljanja korisnika, njihovo iskorištavanje, zlorababa povjerenja ili moći, zanemarivanje adekvatnog zadovoljavanja njihovih egzistencijalnih potreba, kao i svako drugo djelovanje koje može ugroziti život ili narušiti zdravlje smještenih korisnika, uključujući i zanemarivanje njihovih tjelesnih, psihosocijalnih, duhovnih ili razvojnih potreba.

(2) Svi uposlenici federalnih ustanova socijalne skrbi imaju obvezu brinuti se da korisnici ne budu zlostavljani, te su dužni svaku vrstu zlostavljanja prijaviti odgovornoj osobi federalne ustanove socijalne skrbi, nadležnom tijelu skrbništva i nadležnim istražnim tijelima.

(3) Federalne ustanove socijalne skrbi dužne su kontinuirano poduzimati mjere u cilju preveniranja i sprečavanja zlostavljanja korisnika kako od strane uposlenika, tako i od strane drugih korisnika, što uključuje i izradu internih procedura prijavljivanja i postupanja po zaprimljenim prijavama.

(4) Federalne ustanove socijalne skrbi imaju obvezu, putem stručnog kadra ili zdravstvenih djelatnika, na razumljiv i pristupačan način upoznati i educirati korisnike o prepoznavanju, izbjegavanju i prijavljivanju nasilja.

Članak 29. **(Pravo na informiranost)**

U obavljanju svoje propisane djelatnosti, federalne ustanove socijalne skrbi, odnosno njihovi uposlenici dužni su smještenoj osobi, kao i njezinom zakonskom zastupniku, osigurati pravo na informiranost o razlozima zbog kojih je smještena u ustanovu, njezinom socio-zdravstvenom stanju, stručnim tretmanima u koje je uključena i njihovim očekivanim rezultatima s ciljem povećanja stupnja njezinog razumijevanja vlastite situacije i pružanja podrške da, sukladno svojim stvarnim mogućnostima i sposobnostima, donosi odluke koje se tiču njezina života.

Članak 30.
(Pravo na sudjelovanje u donošenju odluka)

U obavljanju svoje propisane djelatnosti, federalne ustanove socijalne skrbi, odnosno njihovi uposlenici dužni su smještenoj osobi, sukladno njenim stvarnim mogućnostima i sposobnostima, osigurati pravo na sudjelovanje u donošenju odluka koje na bilo koji način utječu na uvjete i način boravka u tim ustanovama.

Članak 31.
(Pravo na slobodan izbor usluga)

U obavljanju svoje propisane djelatnosti, federalne ustanove socijalne skrbi, odnosno njihovi uposlenici dužni su smještenoj osobi, sukladno njenim stvarnim mogućnostima i sposobnostima, osigurati pravo na slobodan izbor usluga i stručnih tretmana koji se pružaju u tim ustanovama, kao i raspoloživih aktivnosti u koje bi ta osoba mogla biti uključena.

Članak 32.
(Pravo na privatnost i povjerljivost osobnih podataka)

(1) U obavljanju svoje propisane djelatnosti, federalne ustanove socijalne skrbi, odnosno njihovi uposlenici dužni su poštivati pravo na privatnost i povjerljivost osobnih podataka smještenih osoba uz poduzimanje svih tehničkih i organizacijskih mjera na zaštiti podataka koji se odnose na identitet smještenih osoba i zaštitu osobnih podataka.

(2) U povjerljive podatke iz stavka (1) ovoga članka ubrajaju se:

- a) podatak da korisnik koristi uslugu;
- b) vrsta prava ili usluge pružene pojedinom korisniku;
- c) ime, adresa i drugi osobni i identifikacijski podaci o korisniku;
- d) podaci koji se nalaze u zahtjevu korisnika;
- e) informacije koje sam korisnik saopćava o sebi;
- f) informacije koje druge osobe saopćavaju o korisniku;
- g) podaci dobijeni u vezi korisnika tijekom pružanja usluge;
- h) procjene, nalazi, profesionalni stav ili mišljenje pružatelja usluge o korisniku;
- i) podaci koji se nalaze u izvješćima zdravstvenih ustanova za korisnika;
- j) informacije o korisniku kao što su: fotografije korisnika, crteži napravljeni od strane korisnika tijekom procesa pružanja usluge, svojeručno pisane izjave ili komentari i primjedbe korisnika, pisane bilješke pružatelja usluge ili korisnika, audio i video snimci sačinjeni u svezi s korištenjem usluge i drugo;
- k) sadržaj prepiske s drugim ustanovama ili organizacijama, ukoliko ta prepiska sadrži informacije o korisniku ili drugim osobama koje su s njim povezane.

Članak 33.
(Pravo na održavanje obiteljskih i drugih društvenih veza)

Korisnici federalnih ustanova socijalne skrbi za vrijeme svoga boravka u ustanovi imaju pravo na neometan kontakt s članovima obitelji i drugim njima značajnim osobama, što podrazumijeva i njihovo pravo da posjećuju svoje obitelji i prijatelje, kao i pravo da budu posjećeni od strane istih na način utvrđen općim aktima federalne ustanove socijalne skrbi.

Članak 34.
(Pravo na pritužbu)

(1) U obavljanju svoje propisane djelatnosti, federalne ustanove socijalne skrbi, odnosno njihovi uposlenici dužni su smještenoj osobi, kao i njezinom zakonskom zastupniku, osigurati pravo na pritužbu glede uvjeta boravka, načina zadovoljavanja njezinih potreba, postupanja od strane uposlenika ili drugih korisnika, aktivnosti ili stručnih tretmana u koje je uključena kao i ostalih situacija i pojava koje na bilo koji način utječu na njezin život u ustanovi.

(2) Federalne ustanove socijalne skrbi donose opći akt kojim utvrđuju način podnošenja i postupanja po pritužbama, kao i način očitovanja na podnesene pritužbe.

(3) Po pritužbi podnesenoj sukladno općem aktu iz stavka (2) ovoga članka postupa se žurno.

Članak 35.
(Evidencije i izvješća o osobama na smještaju)

(1) Federalne ustanove socijalne skrbi dužne su uspostaviti i voditi evidencije o korisnicima koji se kod njih nalaze na smještaju.

(2) Evidencije iz stavka (1) ovoga članka federalne ustanove socijalne skrbi vode u elektronskom i pisanom obliku uz poduzimanje svih tehničkih i organizacijskih mjera na zaštiti podataka koji se odnose na identitet smještenih osoba i zaštitu osobnih podataka.

(3) Sadržaj i način vođenja evidencija iz stavka (1) ovoga članka propisuje federalni ministar rada i socijalne politike.

(4) Federalne ustanove socijalne skrbi dužne su jednom godišnje, a po potrebi i češće, izvješćivati nadležno tijelo skrbništva o sveukupnom stanju korisnika, te o utrošku sredstava koja korisnik prima na ime zadovoljavanja vlastitih potreba, kao i o dinamici priliva sredstava za njegov smještaj.

Članak 36.
(Posebni standardi i kriteriji za individualnu procjenu korisnika)

(1) Federalni ministar rada i socijalne politike će, u konzultacijama s federalnim ministrom zdravstva, federalnim ministrom obrazovanja i nauke i federalnim ministrom pravde, propisati posebne standarde i kriterije za individualnu procjenu korisnika pri prijemu na smještaj u federalne ustanove socijalne skrbi, kao i standarde za procjenu potrebe njihovog daljnjeg zadržavanja na smještaju.

(2) Propisom iz stavka (1) ovoga članka utvrdit će se standardi i kriteriji za individualnu procjenu općeg zdravstvenog stanja, duševnog stanja i ponašanja, socijalnog i svakodnevnog funkcioniranja korisnika, socijalnih i zdravstvenih potreba korisnika, raspoloživih i dostupnih resursa u zajednici korisnika, kao i opći okviri glede programa pripreme korisnika za samostalno funkcioniranje u lokalnoj zajednici, odnosno za druge oblike institucionalne ili izvaninstitucionalne skrbi.

Članak 37.
(Uskraćivanje prijema na smještaj)

(1) Federalne ustanove socijalne skrbi dužne su uskratiti prijem na smještaj, i to:

- a) ukoliko se zahtijeva smještaj za osobu koja, sukladno odredbama ovoga zakona, odnosno njihovoj registriranoj djelatnosti, nije u kategoriji korisnika usluga smještaja u federalnim ustanovama socijalne skrbi;
- b) ukoliko federalne ustanove socijalne skrbi ne ispunjavaju prostorne, tehničke ili kadrovske uvjete za zbrinjavanje osobe za koju se traži smještaj;
- c) ukoliko osoba za koju se traži smještaj svojim agresivnim ponašanjem ili bolešću od koje boluje može ugroziti zdravstveno stanje i sigurnost drugih korisnika.

(2) Pored okolnosti navedenih u stavku (1) ovoga članka, federalne ustanove socijalne skrbi mogu uskratiti prijem na smještaj ukoliko nadležne institucije ne ispunjavaju svoju obvezu plaćanja troškova smještaja, kao i drugih troškova na način i u visini utvrđenim ovim zakonom, odnosno aktima donesenim na temelju njega ili ukoliko nadležne institucije imaju neizmirena dugovanja preko tri mjeseca za svoje ranije smještene korisnike.

(3) Na uskraćeni smještaj može se podnijeti pisani prigovor ravnatelju federalne ustanove socijalne skrbi u roku od osam dana od dana prijema obavijesti o uskraćivanju prijema na smještaj.

(4) Ravnatelj je obavezan očitovati se na prigovor pisanim putem u roku od 15 dana od dana primitka prigovora.

Članak 38.
(Prioritetni smještaj)

(1) Korisnik usluga koji je na smještaj upućen od strane nadležnoga tijela skrbništva, prima se na smještaj u federalne ustanove socijalne skrbi prioriteto u odnosu na druge podnositelje zahtjeva za smještaj.

(2) U slučaju kada se zahtjevu za smještaj korisnika iz stavka (1) ovoga članka ne može odmah udovoljiti zbog popunjenosti smještajnih kapaciteta, formira se Lista zahtjeva za smještaj (u daljnjem tekstu: Lista zahtjeva).

(3) Listu zahtjeva utvrđuje ravnatelj federalne ustanove socijalne skrbi na prijedlog stručnog tima pri čemu se prioriteti na istoj određuju prema kriterijima kronološkog slijeda podnesenih zahtjeva, kao i socio-ekonomske, zdravstvene i druge ugroženosti korisnika, odnosno ugroženosti sredine u kojoj korisnik živi.

(4) Lista zahtjeva vodi se u elektronskom obliku i sadrži:

- a) redni broj zahtjeva koji označava redoslijed prioriteta za smještaj;
- b) datum primitka zahtjeva;
- c) ime i prezime, spol, godinu rođenja, JMB i adresu korisnika iz stavka (1) ovoga članka;
- d) napomene glede bitnih promjena nakon podnošenja zahtjeva za korisnika iz stavka (1) ovoga članka.

(5) Korisnik iz stavka (1) ovoga članka, njegov zakonski zastupnik ili član njegove uže obitelji, te obveznik plaćanja imaju pravo uvida u Listu zahtjeva.

(6) Na utvrđeni redoslijed na Listi zahtjeva osoba iz stavka (4) ovoga članka može podnijeti pisani prigovor ravnatelju federalne ustanove socijalne skrbi u roku od osam dana od dana uvida u Listu zahtjeva.

(7) Ravnatelj je obavezan očitovati se na prigovor pisanim putem u roku od 15 dana od dana primitka prigovora.

Članak 39. **(Dopuštene mjere tjelesnog ograničavanja)**

(1) Pod dopuštenim mjerama tjelesnog ograničavanja, u smislu ovoga zakona, podrazumijeva se privremeno ograničavanje kretanja i djelovanja osobe sa smetnjama u intelektualnom razvoju, koja je smještena u federalnu ustanovu socijalne skrbi.

(2) Mjera tjelesnog ograničavanja iz stavka (1) ovoga članka primjenjuje se samo iznimno ukoliko je to jedino sredstvo kojim se može otkloniti izravna opasnost koja proizlazi iz ponašanja osobe, odnosno visoki stupanj rizika od tjelesnog povređivanja same osobe sa smetnjama u intelektualnom razvoju ili neke druge osobe u federalnoj ustanovi socijalne skrbi.

(3) Mjera tjelesnog ograničavanja primjenit će se samo u mjeri i na način prijeko potreban da se otkloni opasnost iz stavka (2) ovoga članka.

(4) Mjera tjelesnog ograničavanja smije trajati samo onoliko koliko je to nužno za otklanjanje opasnosti iz stavka (2) ovoga članka.

(5) Mjera tjelesnog ograničavanja može se primijeniti tek nakon što se neprisilnim mjerama nije otklonila opasnost iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 40. **(Primjena mjere tjelesnog ograničavanja osobe sa smetnjama u intelektualnom razvoju)**

(1) Odluku o primjeni mjere tjelesnog ograničavanja osobe sa smetnjama u intelektualnom razvoju donosi psihijatar koji i nadzire njezinu primjenu.

(2) U slučaju da zbog iznimne žurnosti nije moguće čekati donošenje odluke iz stavka (1) ovoga članka od strane psihijatra, tada istu može donijeti i prisutni zdravstveni djelatnik uz konzultaciju s psihijatrom koji će, u što kraćem roku i bez odlaganja, pregledati osobu sa smetnjama u intelektualnom razvoju i odlučiti o daljnjem produženju ili ukidanju te odluke.

Članak 41. **(Praćenje primjene mjera tjelesnog ograničavanja)**

(1) Federalni ministar zdravstva će donijeti propis o primjeni mjere tjelesnog ograničavanja osobe sa smetnjama u intelektualnom razvoju, uključujući jasno definirane situacije u kojima se ove mjere poduzimaju, uvjete stručnog kadra, način odlučivanja o mjeri tjelesnog ograničavanja, rokove za donošenje odluke o primjeni mjere i njezinom trajanju, metode i evidenciju, te način praćenja ove mjere.

(2) Federalne ustanove socijalne skrbi obvezne su osigurati da stručno osoblje stalno prati stanje smještenih osoba sa smetnjama u intelektualnom razvoju prema kojima se primjenjuju mjere prisile.

Članak 42.

(Mjere tjelesnog ograničavanja osoba s težim duševnim smetnjama)

(1) Zabranjena je primjena mjere tjelesnog ograničavanja osoba s težim duševnim smetnjama koje se nalaze na smještaju u federalnim ustanovama socijalne skrbi, osim u situacijama kada odgovorna osoba procijeni da postoji izravna opasnost da će korisnik svojim ponašanjem ugroziti svoj ili život druge osobe ili otuđiti, uništiti ili teže oštetiti imovinu veće vrijednosti.

(2) Iznimna primjena mjere tjelesnog ograničavanja osobe s težim duševnim smetnjama utvrđena u stavku (1) ovoga članka, primijenit će se samo u mjeri i na način koji je neophodan da se otkloni izravna opasnost izazvana napadom te osobe i trajat će samo dok je nužno da se ostvari svrha iz stavka (1) ovoga članka.

(3) Ukoliko u situacijama iz stavka (1) prisutno osoblje nije u mogućnosti adekvatno odgovoriti na ovakvo korisnikovo ponašanje, odgovorna je osoba dužna zatražiti pomoć službenika nadležnog ministarstva unutarnjih poslova.

(4) Službene osobe nadležnog kantonalnog ministarstva unutarnjih poslova dužne su, sukladno propisima o zaštiti duševnog zdravlja, odgovoriti na poziv odgovorne osobe iz federalne ustanove socijalne skrbi, te korisnika odvesti do zdravstvene ustanove sekundarne ili tercijarne zdravstvene zaštite, koja ima odjel ili kliniku za psihijatriju i u kojoj se mogu provesti mjere tjelesnog ograničavanja sukladno propisima o zaštiti osoba s duševnim smetnjama.

(5) Odgovorna osoba iz federalne ustanove socijalne skrbi koja je zatražila pomoć službenih osoba nadležnog kantonalnog ministarstva unutarnjih poslova dužna je taj poziv najkasnije u roku od 24 sata pismeno obrazložiti i to obrazloženje uložiti u medicinsku dokumentaciju.

V. UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE FEDERALNIM USTANOVAMA SOCIJALNE SKRBI

Članak 43.

(Tijelo upravljanja)

Tijelo upravljanja u federalnim ustanovama socijalne skrbi je upravno vijeće.

Članak 44.

(Nadležnosti upravnog vijeća)

(1) Upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi ima sljedeće nadležnosti:

- a) donosi pravila federalne ustanove socijalne skrbi na koja suglasnost daje Vlada Federacije;
- b) donosi druge opće akte federalne ustanove socijalne skrbi, kao i interne dokumente iz nadležnosti rada upravnog vijeća;
- c) odlučuje o poslovanju federalne ustanove socijalne skrbi;
- d) donosi jednogodišnje i trogodišnje programe i planove rada i razvoja federalne ustanove socijalne skrbi na koje suglasnost daje Vlada Federacije;

- e) donosi investicijske odluke i petogodišnje planove kapitalnih ulaganja;
- f) razmatra i usvaja izvješće o radu i poslovanju federalne ustanove socijalne skrbi koji dostavlja Vladi Federacije;
- g) odlučuje o korištenju sredstava sukladno zakonu i pravilima federalne ustanove socijalne skrbi;
- h) donosi financijski plan federalne ustanove socijalne skrbi;
- i) usvaja polugodišnji i završni račun;
- j) bira i razrješava ravnatelja federalne ustanove socijalne skrbi;
- k) donosi poslovnik o radu upravnog vijeća;
- l) razmatra prigovore i žalbe uposlenih na odluke ravnatelja;
- m) provodi politiku osnivača, te realizira mjere i zaduženja Vlade Federacije i nadležnih federalnih ministarstava sukladno odredbama ovoga zakona;
- n) obavlja druge poslove sukladno zakonu i pravilima federalne ustanove socijalne skrbi.

(2) Nadležnosti iz toč. d), e), f) i h) stavka (1) ovoga članka upravna vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi provode u rokovima i prema metodologiji koju propisuje federalni ministar rada i socijalne politike.

Članak 45.

(Imenovanje i razrješenje upravnog vijeća)

(1) Upravno vijeće u federalnim ustanovama socijalne skrbi imenuje i razrješava Vlada Federacije na razdoblje do četiri godine sukladno odredbama ovoga zakona pri čemu pojedini član upravnog vijeća može na istu poziciju biti imenovan u najviše dva uzastopna mandata.

(2) Na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike Vlada Federacije donosi odluku o raspisivanju javnog natječaja za imenovanje predsjedatelja i članova upravnih vijeća u federalnim ustanovama socijalne skrbi, te imenuje povjerenstvo za provedbu natječajne procedure.

(3) U sastav povjerenstva iz stavka (2) ovoga članka imenuju se predstavnici Vlade Federacije, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog ministarstva zdravstva, Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti.

Članak 46.

(Broj članova i sastav upravnog vijeća)

(1) Upravno vijeće u federalnim ustanovama socijalne skrbi sastoji se od pet članova od kojih su barem dva pravne struke.

(2) U upravna vijeća u federalnim ustanovama socijalne skrbi u pravilu se imenuje jedan član iz reda stručnih uposlenika federalne ustanove socijalne skrbi u kojoj se vrši imenovanje upravnog vijeća, jedan iz reda zakonskih zastupnika korisnika koji se nalaze na smještaju u federalnoj ustanovi socijalne skrbi u kojoj se vrši imenovanje i tri člana iz reda stručnih osoba iz oblasti i zvanja utvrđenih posebnim kriterijima za imenovanje u upravna vijeća ovih ustanova.

(3) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, u slučaju da se pozicije u upravnim vijećima federalnih ustanova socijalne skrbi, zbog neprijavljivanja kandidata ili neispunjavanja općih i posebnih uvjeta od strane prijavljenih kandidata, ne budu mogle popuniti članovima iz reda stručnih uposlenika ili iz reda zakonskih zastupnika korisnika, tada će se na iste imenovati kandidati iz reda stručnih osoba iz oblasti i zvanja utvrđenih posebnim kriterijima za imenovanje u upravna vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi.

Članak 47.
(Opći i posebni uvjeti za izbor članova upravnih vijeća)

(1) Svaki kandidat za imenovanje u upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi mora ispunjavati opće uvjete utvrđene federalnim propisom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima.

(2) Glede ispunjavanja posebnih kriterija svaki kandidat za imenovanje u upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi mora:

- a) posjedovati visoku stručnu spremu – VII. stupanj stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje s 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja iz oblasti društvenih, humanističkih ili medicinskih znanosti;
- b) posjedovati radni staž u struci od najmanje pet godina nakon stjecanja visoke stručne spreme u oblasti socijalne i dječje zaštite, zdravstvene zaštite, odgoja i obrazovanja ili pravosuđa;
- c) poznavati propise iz oblasti socijalne i dječje zaštite s posebnim fokusom na djelatnost ustanova socijalne skrbi i način njihovog funkcioniranja;
- d) poznavati sadržaj i način rada tijela upravljanja u federalnim ustanovama socijalne skrbi.

(3) Bliže uvjete glede postupka za dokazivanje ispunjenosti općih i posebnih uvjeta za imenovanje u upravna vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi i potrebne dokumentacije utvrđuje Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

Članak 48.
(Zapreke za imenovanje u upravno vijeće)

U upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi ne može biti imenovana osoba:

- a) koja ne posjeduje poslovnu i zdravstvenu sposobnost;
- b) koja je, prema odredbama kaznenog zakonodavstva Bosne i Hercegovine, osuđivana za sljedeća kaznena djela koja su nespojiva s obavljanjem dužnosti člana upravnog vijeća javne ustanove: kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, kaznena djela protiv integriteta Bosne i Hercegovine, kaznena djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, kaznena djela protiv gospodarstva i jedinstva tržišta te kaznena djela iz oblasti carina, kaznena djela korupcije i kaznena djela protiv službene i druge odgovorne funkcije, kaznena djela protiv pravosuđa, kaznena djela povrede autorskih prava, kaznena djela protiv oružanih snaga Bosne i Hercegovine, te za djela dogovora, pripremanja, udruživanja i organiziranog kriminala;
- c) koja je, prema odredbama kaznenog zakonodavstva Federacije, osuđivana za sljedeća kaznena djela koja su nespojiva s obavljanjem dužnosti člana upravnog vijeća javne ustanove: kaznena djela protiv ustavnog ustrojstva Federacije, kaznena djela protiv života i tijela, kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, kaznena djela terorizma, kaznena djela protiv spolne slobode i čudoređa, kaznena djela protiv braka, obitelji i mladeži, kaznena djela protiv zdravlja ljudi, kaznena djela protiv gospodarstva, poslovanja i sigurnosti platnog prometa, kaznena djela iz oblasti poreza, kaznena djela protiv radnih odnosa, kaznena djela protiv imovine, kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine, kaznena djela protiv pravosuđa, kaznena djela protiv javnog reda i pravnog prometa, kaznena djela podmićivanja i kaznena djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti;

- d) koja je, prema propisima o ravnopravnosti spolova, osuđivana za kazneno djelo nasilja, uznemiravanja ili seksualnog uznemiravanja kojim je ugrozila mir, duševno zdravlje i tjelesni integritet žrtve;
- e) kojoj je, prema propisima o zaštiti od obiteljskog nasilja, izrečena mjera obiteljsko-pravne zaštite ili zaštitna mjera zbog obiteljskog nasilja;
- f) koja je uposlenik institucije ili je član tijela koje vrši bilo koji oblik nadzora nad radom federalnih ustanova socijalne skrbi;
- g) koja se, prema propisima o sukobu interesa, smatra izabranim stranačkim zvaničnikom, nositeljem izvršnih funkcija ili savjetnikom;
- h) koja je već imenovana na poziciju člana u upravnom ili nadzornom vijeću ustanove ili zavoda, odnosno gospodarskog društva s većinskim državnim kapitalom;
- i) koja ima privatni financijski interes u federalnoj ustanovi socijalne skrbi u čije se upravno vijeće vrši imenovanje.

Članak 49. **(Razrješenje članova upravnog vijeća)**

(1) Članovi upravnog vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi za svoj rad odgovaraju osnivaču i Vladi Federacije.

(2) Mandat članova upravnog vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi ili njegovih pojedinih članova po sili zakona prestaje:

- a) istekom razdoblja na koje su imenovani;
- b) razrješenjem od strane Vlade Federacije;
- c) smrću;
- d) stjecanjem uvjeta za odlazak u mirovinu;
- e) gubitkom poslovne sposobnosti ili
- f) ako nastupe druge okolnosti koje su nespojive s obavljanjem dužnosti člana upravnog vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi.

(3) Upravno vijeće federalnih ustanova socijalne skrbi ili njegovi pojedini članovi mogu biti razriješeni i prije isteka mandata na koji su imenovani.

(4) Vlada Federacije je dužna razriješiti upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi ili njegove pojedine članove i prije isteka mandata na koji su imenovani ako:

- a) upravno vijeće to zahtijeva ili pojedini njegov član podnese zahtjev za svoje razrješenje;
- b) nastane ili se naknadno utvrdi postojanje nekih od razloga navedenih u članku 48. ovoga zakona;
- c) upravno vijeće ili pojedini njegov član postupaju suprotno zakonu ili pravilima federalne ustanove socijalne skrbi;
- d) upravno vijeće ili njegov pojedini član neopravdano ne vrše dužnost duže od šest mjeseci;
- e) upravno vijeće ili njegov pojedini član u svojem radu krše propise i opće akte federalne ustanove socijalne skrbi ili neopravdano ne provode politiku osnivača, te ne realiziraju mjere i zaduženja Vlade Federacije i nadležnih federalnih ministarstava sukladno odredbama ovoga zakona ili postupaju protivno njima;
- f) svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroče federalnoj ustanovi socijalne skrbi veću štetu, zanemaruju ili nemarno obavljaju svoju dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti federalne ustanove socijalne skrbi;

- g) ako su nalazima nadležnih inspekcija utvrđene povrede propisa i općih akata federalne ustanove socijalne skrbi ili značajnije nepravilnosti u radu upravnog vijeća ili njegovih pojedinih članova;
- h) je član upravnog vijeća u međuvremenu pravosnažno osuđen na kaznu zatvora, odnosno ako je počinio kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja funkcije člana upravnog vijeća federalne ustanove socijalne skrbi.

(5) Prije donošenja rješenja o razrješenju, Vlada Federacije je dužna obavijestiti upravno vijeće ili pojedinog njegovog člana o razlozima za razrješenje i dati im mogućnost da se o tome pismeno izjasne.

(6) U slučajevima prijevremenog razrješenja, Vlada Federacije je dužna imenovati privremeno upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi.

(7) Upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi ili njegov pojedini član mogu biti razriješeni prije isteka mandata i u slučaju ako ne zastupaju interese federalne ustanove socijalne skrbi, kao i uposlenika i korisnika na način utvrđen ovim zakonom i pravilima federalne ustanove socijalne skrbi.

Članak 50. **(Naknada za rad članovima upravnog vijeća)**

(1) Članovi upravnog vijeća u federalnim ustanovama socijalne skrbi imaju pravo na naknadu za svoj rad.

(2) Vlada Federacije će svojim propisom urediti pitanje visine naknade iz stavka (1) ovoga članka, uvjete za njezinu isplatu, kao i druga pitanja od značaja.

(3) Sredstva za isplatu naknade iz stavka (1) ovoga članka osiguravaju se u proračunu Federacije na poziciji Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

(4) U slučajevima iz članka 49. ovoga zakona prestaje i pravo na naknadu iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 51. **(Tijelo nadzora)**

Tijelo nadzora federalnih ustanova socijalne skrbi je nadzorno vijeće.

Članak 52. **(Nadležnosti nadzornog vijeća)**

(1) Nadzorno vijeće federalnih ustanova socijalne skrbi ima sljedeće nadležnosti:

- a) analizira i daje mišljenje na izvješća o poslovanju federalnih ustanova socijalne skrbi;
- b) u obavljanju nadzora nad uporabom sredstava za rad, pregleda i daje mišljenje na godišnje izvješće o poslovanju i godišnji obračun federalnih ustanova socijalne skrbi;
- c) pregleda i provjerava urednost i zakonitost vođenja poslovnih knjiga;
- d) analizira i daje mišljenje na jednogodišnje i trogodišnje programe i planove rada i razvoja federalne ustanove socijalne skrbi u njihovom financijskom aspektu;
- e) analizira i daje mišljenje na investicijske odluke i petogodišnje planove kapitalnih ulaganja;

- f) analizira i daje mišljenje na financijske planove federalnih ustanova socijalne skrbi;
- g) izvješćuje osnivača, upravno vijeće i ravnatelja o rezultatima nadzora nad federalnim ustanovama socijalne skrbi;
- h) obavlja druge poslove iz svog djelokruga po nalogu osnivača i nadležnih federalnih ministarstava.

(2) Nadležnost iz točke g) stavka (1) ovoga članka nadzorno vijeće federalnih ustanova socijalne skrbi provodi u rokovima i prema metodologiji koju će propisati federalni ministar rada i socijalne politike.

Članak 53. **(Imenovanje i razrješenje nadzornog vijeća)**

(1) Nadzorno vijeće, kao jedinstveno tijelo nadležno za nadzor nad svim federalnim ustanovama socijalne skrbi, imenuje i razrješava Vlada Federacije na razdoblje do četiri godine sukladno odredbama ovoga zakona pri čemu pojedini član nadzornog vijeća može na istu poziciju biti imenovan u najviše dva uzastopna mandata.

(2) Na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike Vlada Federacije donosi odluku o raspisivanju javnog natječaja za imenovanje predsjedatelja i članova nadzornog vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi, te imenuje povjerenstvo za provedbu natječajne procedure.

(3) U sastav povjerenstva iz stavka (2) ovoga članka imenuju se predstavnici Vlade Federacije, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog ministarstva zdravstva, Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti.

Članak 54. **(Broj članova i sastav nadzornog vijeća)**

(1) Nadzorno vijeće federalnih ustanova socijalne skrbi sastoji se od pet članova.

(2) U nadzorno vijeće federalnih ustanova socijalne skrbi imenuju se isključivo stručne osobe iz oblasti i zvanja utvrđenih posebnim kriterijima za imenovanje u nadzorno vijeće ovih ustanova od kojih su barem tri ekonomske struke.

Članak 55. **(Opći i posebni uvjeti za izbor članova nadzornog vijeća)**

(1) Svaki kandidat za imenovanje u nadzorno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi mora ispunjavati opće uvjete utvrđene federalnim propisom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima.

(2) Glede ispunjavanja posebnih kriterija, svaki kandidat za imenovanje u nadzorno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi mora:

- a) posjedovati visoku stručnu spremu – VII. stupanj stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje s 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja iz oblasti društvenih znanosti – smjer ekonomija ili pravo;

- b) posjedovati radni staž u struci od najmanje pet godina nakon stjecanja visoke stručne sprema;
- c) poznavati propise iz oblasti socijalne i dječje zaštite s posebnim fokusom na djelatnost ustanova socijalne skrbi i način njihovog funkcioniranja;
- d) poznavati sadržaj i način rada tijela nadzora u federalnim ustanovama socijalne skrbi.

(3) Bliže uvjete glede postupka za dokazivanje ispunjenosti općih i posebnih uvjeta za imenovanje u Nadzorno vijeće federalnih ustanova socijalne skrbi i potrebne dokumentacije utvrđuje Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

Članak 56. **(Zapreke za imenovanje u nadzorno vijeće)**

U nadzorno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi ne može biti imenovana osoba:

- a) koja ne posjeduje poslovnu i zdravstvenu sposobnost;
- b) koja je, prema odredbama kaznenog zakonodavstva Bosne i Hercegovine, osuđivana za sljedeća kaznena djela koja su nespojiva s obavljanjem dužnosti člana nadzornog vijeća javne ustanove: kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, kaznena djela protiv integriteta Bosne i Hercegovine, kaznena djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, kaznena djela protiv gospodarstva i jedinstva tržišta te kaznena djela iz oblasti carina, kaznena djela korupcije i kaznena djela protiv službene i druge odgovorne funkcije, kaznena djela protiv pravosuđa, kaznena djela povrede autorskih prava, kaznena djela protiv oružanih snaga Bosne i Hercegovine, te za djela dogovora, pripremanja, udruživanja i organiziranog kriminala;
- c) koja je, prema odredbama kaznenog zakonodavstva Federacije, osuđivana za sljedeća kaznena djela koja su nespojiva s obavljanjem dužnosti člana nadzornog vijeća javne ustanove: kaznena djela protiv ustavnog ustrojstva Federacije, kaznena djela protiv života i tijela, kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, kaznena djela terorizma, kaznena djela protiv spolne slobode i ćudoređa, kaznena djela protiv braka, obitelji i mladeži, kaznena djela protiv zdravlja ljudi, kaznena djela protiv gospodarstva, poslovanja i sigurnosti platnog prometa, kaznena djela iz oblasti poreza, kaznena djela protiv radnih odnosa, kaznena djela protiv imovine, kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine, kaznena djela protiv pravosuđa, kaznena djela protiv javnog reda i pravnog prometa, kaznena djela podmićivanja i kaznena djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti;
- d) koja je, prema propisima o ravnopravnosti spolova, osuđivana za kazneno djelo nasilja, uznemiravanja ili seksualnog uznemiravanja kojim je ugrozila mir, duševno zdravlje i tjelesni integritet žrtve;
- e) kojoj je, prema propisima o zaštiti od obiteljskog nasilja, izrečena mjera obiteljsko-pravne zaštite ili zaštitna mjera zbog obiteljskog nasilja;
- f) koja je uposlenik institucije ili je član tijela koje vrši bilo koji oblik nadzora nad radom federalnih ustanova socijalne skrbi;
- g) koja se, prema propisima o sukobu interesa, smatra izabranim stranačkim zvaničnikom, nositeljem izvršnih funkcija ili savjetnikom;
- h) koja je već imenovana na poziciju člana u upravnom ili nadzornom vijeću ustanove ili zavoda, odnosno gospodarskog društva s većinskim državnim kapitalom;
- i) koja ima privatni finansijski interes u federalnoj ustanovi socijalne skrbi u čije se nadzorno vijeće vrši imenovanje.

Članak 57.
(Razrješenje članova nadzornog vijeća)

(1) Članovi nadzornog vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi za svoj rad odgovaraju osnivaču i Vladi Federacije.

(2) Mandat članova nadzornog vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi ili njegovih pojedinih članova prestaje:

- a) istekom razdoblja na koje su imenovani;
- b) razrješenjem od strane Vlade Federacije;
- c) ostavkom;
- d) smrću;
- e) stjecanjem uvjeta za odlazak u mirovinu;
- f) gubitkom poslovne sposobnosti ili
- g) ako nastupe druge okolnosti koje su nespojive s obavljanjem dužnosti člana nadzornog vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi.

(3) Nadzorno vijeće federalnih ustanova socijalne skrbi ili njegovi pojedini članovi mogu biti razriješeni i prije isteka mandata na koji su imenovani.

(4) Vlada Federacije je dužna razriješiti nadzorno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi ili njegove pojedine članove i prije isteka mandata na koji su imenovani ako:

- a) nadzorno vijeće to zahtijeva ili pojedini njegov član podnese zahtjev za svoje razrješenje;
- b) nastane ili se naknadno utvrdi postojanje nekih od razloga navedenih u članku 56. ovoga zakona;
- c) nadzorno vijeće ili pojedini njegov član postupaju suprotno zakonu ili pravilima federalne ustanove socijalne skrbi;
- d) nadzorno vijeće ili njegov pojedini član neopravdano ne vrše dužnost duže od šest mjeseci;
- e) nadzorno vijeće ili njegov pojedini član u svojem radu krše propise i opće akte federalne ustanove socijalne skrbi ili neopravdano ne provode politiku osnivača, te ne realiziraju mjere i zaduženja Vlade Federacije i nadležnih federalnih ministarstava sukladno odredbama ovoga zakona ili postupaju protivno njima;
- f) svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroče federalnoj ustanovi socijalne skrbi veću štetu, zanemaruju ili nemarno obavljaju svoju dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti federalne ustanove socijalne skrbi;
- g) ako su nalazima nadležnih inspekcija utvrđene povrede propisa i općih akata federalne ustanove socijalne skrbi ili značajnije nepravilnosti u radu nadzornog vijeća ili njegovih pojedinih članova;
- h) je član nadzornog vijeća u međuvremenu pravosnažno osuđen na kaznu zatvora, odnosno ako je počinio kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja funkcije člana nadzornog vijeća federalne ustanove socijalne skrbi.

(5) Prije donošenja rješenja o razrješenju, Vlada Federacije je dužna obavijestiti nadzorno vijeće ili pojedinog njegovog člana o razlozima za razrješenje i dati im mogućnost da se o tome pismeno izjasne.

(6) U slučajevima prijevremenog razrješenja, Vlada Federacije je dužna imenovati privremeno nadzorno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi.

(7) Nadzorno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi ili njegov pojedini član mogu biti razriješeni prije isteka mandata i u slučaju ako ne zastupaju interese federalne ustanove socijalne skrbi, kao i uposlenika i korisnika na način utvrđen ovim zakonom i pravilima federalne ustanove socijalne skrbi.

Članak 58.
(Naknada za rad članovima nadzornog vijeća)

(1) Članovi nadzornog vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi imaju pravo na naknadu za svoj rad.

(2) Vlada Federacije će svojim propisom urediti pitanje visine naknade iz stavka (1) ovoga članka, uvjete za njezinu isplatu, kao i druga pitanja od značaja.

(3) Sredstva za isplatu naknade iz stavka (1) ovoga članka osiguravaju se u proračunu Federacije na poziciji Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

(4) U slučajevima iz članka 57. ovoga zakona prestaje i pravo na naknadu iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 59.
(Tijelo rukovođenja)

Tijelo rukovođenja u federalnim ustanovama socijalne skrbi je ravnatelj.

Članak 60.
(Nadležnosti ravnatelja)

(1) Ravnatelj organizira i rukovodi radom federalne ustanove socijalne skrbi, zastupa je i predstavlja prema trećim osobama i odgovoran je za zakonitost njezinog rada.

(2) Ravnatelj federalne ustanove socijalne skrbi ima sljedeće nadležnosti:

- a) predlaže upravnom vijeću mjere za učinkovito i zakonito obavljanje djelatnosti radi kojih je federalna ustanova socijalne skrbi osnovana;
- b) predlaže upravnom vijeću unutarnju organizaciju i sistematizaciju, osnove planova rada i razvoja i druge opće akte;
- c) izvršava odluke upravnog vijeća;
- d) odlučuje o pravima, obvezama i odgovornostima djelatnika iz radnog odnosa;
- e) podnosi upravnom vijeću izvješće o financijskom poslovanju i
- f) vrši druge poslove sukladno zakonu i pravilima federalne ustanove socijalne skrbi.

(3) Ravnatelj je federalne ustanove socijalne skrbi dužan obustaviti od izvršenja opći akt koji nije u suglasnosti s ovim ili drugim relevantnim propisima, kao i pojedinačni akt kojim se nanosi šteta federalnoj ustanovi socijalne skrbi ili društvenoj zajednici i o tome obavijestiti Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.

(4) Ukoliko Federalno ministarstvo rada i socijalne politike u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja iz stavka (3) ovoga članka ne donese rješenje o obustavi i o tome ne obavijesti ravnatelja, obustavljeni se akt može izvršiti.

(5) Ravnatelj federalne ustanove socijalne skrbi je naredbodavac za realiziranje financijskog plana.

(6) Ravnatelj federalne ustanove socijalne skrbi je odgovoran upravnom vijeću za rezultate rada i financijsko poslovanje federalne ustanove socijalne skrbi.

Članak 61. **(Imenovanje i razrješenje ravnatelja)**

(1) Ravnatelja federalne ustanove socijalne skrbi imenuje i razrješava upravno vijeće na razdoblje do četiri godine uz prethodno pribavljenu suglasnost Vlade Federacije sukladno odredbama ovoga zakona.

(2) Upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi donosi odluku o raspisivanju javnog natječaja za imenovanje ravnatelja, te imenuje povjerenstvo za provedbu natječajne procedure.

(3) U sastav povjerenstva iz stavka (2) ovoga članka imenuju se dva člana iz reda članova upravnog vijeća, dva člana iz reda stručnih uposlenika ustanove, te jedan član u ime Vlade Federacije.

Članak 62. **(Posebni uvjeti za izbor ravnatelja)**

(1) Svaki kandidat za imenovanje na poziciju ravnatelja federalne ustanove socijalne skrbi mora ispunjavati opće uvjete utvrđene federalnim propisom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima.

(2) Glede ispunjavanja posebnih kriterija, svaki kandidat za imenovanje na poziciju ravnatelja federalne ustanove socijalne skrbi mora:

- a) posjedovati visoku stručnu spremu – VII. stupanj stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje s 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja iz oblasti društvenih ili medicinskih znanosti;
- b) posjedovati radni staž u struci od najmanje pet godina nakon stjecanja visoke stručne spreme od čega minimalno tri godine na rukovodećim pozicijama;
- c) poznavati propise iz oblasti socijalne i dječje zaštite s posebnim fokusom na djelatnost ustanova socijalne skrbi i način njihovog funkcioniranja;
- d) poznavati sadržaj i način rada ravnatelja u federalnim ustanovama socijalne skrbi.

(2) Kandidat koji bude izabran za ravnatelja federalne ustanove socijalne skrbi dužan je u roku od 30 dana od dana imenovanja dostaviti Vladi Federacije na razmatranje razvojni plan i program za mandatno razdoblje.

(3) Po isteku mandata ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja u istoj ustanovi, a najviše za još jedno mandatno razdoblje na način predviđen ovim zakonom.

(4) Bliže uvjete glede postupka za dokazivanje ispunjenosti općih i posebnih uvjeta za imenovanje na poziciju ravnatelja federalne ustanove socijalne skrbi i potrebne dokumentacije utvrđuje Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

Članak 63.
(Zapreke za imenovanje na poziciju ravnatelja)

Na poziciju ravnatelja federalne ustanove socijalne skrbi ne može biti imenovana osoba:

- a) koja ne posjeduje poslovnu i zdravstvenu sposobnost;
- b) koja je, prema odredbama kaznenog zakonodavstva Bosne i Hercegovine, osuđivana za sljedeća kaznena djela koja su nespojiva s obavljanjem dužnosti ravnatelja javne ustanove: kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, kaznena djela protiv integriteta Bosne i Hercegovine, kaznena djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, kaznena djela protiv gospodarstva i jedinstva tržišta te kaznena djela iz oblasti carina, kaznena djela korupcije i kaznena djela protiv službene i druge odgovorne funkcije, kaznena djela protiv pravosuđa, kaznena djela povrede autorskih prava, kaznena djela protiv oružanih snaga Bosne i Hercegovine, te za djela dogovora, pripremanja, udruživanja i organiziranog kriminala;
- c) koja je, prema odredbama kaznenog zakonodavstva Federacije, osuđivana za sljedeća kaznena djela koja su nespojiva s obavljanjem dužnosti ravnatelja javne ustanove: kaznena djela protiv ustavnog ustrojstva Federacije, kaznena djela protiv života i tijela, kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, kaznena djela terorizma, kaznena djela protiv spolne slobode i čudoređa, kaznena djela protiv braka, obitelji i mladeži, kaznena djela protiv zdravlja ljudi, kaznena djela protiv gospodarstva, poslovanja i sigurnosti platnog prometa, kaznena djela iz oblasti poreza, kaznena djela protiv radnih odnosa, kaznena djela protiv imovine, kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine, kaznena djela protiv pravosuđa, kaznena djela protiv javnog reda i pravnog prometa, kaznena djela podmićivanja i kaznena djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti;
- d) koja je, prema propisima o ravnopravnosti spolova, osuđivana za kazneno djelo nasilja, uznemiravanja ili seksualnog uznemiravanja kojim je ugrozila mir, duševno zdravlje i tjelesni integritet žrtve;
- e) kojoj je, prema propisima o zaštiti od obiteljskog nasilja, izrečena mjera obiteljsko-pravne zaštite ili zaštitna mjera zbog obiteljskog nasilja;
- f) koja je uposlenik institucije ili je član tijela koje vrši bilo koji oblik nadzora nad radom federalnih ustanova socijalne skrbi;
- g) koja se, prema propisima o sukobu interesa, smatra izabranim stranačkim zvaničnikom, nositeljem izvršnih funkcija ili savjetnikom;
- h) koja je već imenovana na poziciju člana u upravnom ili nadzornom vijeću ustanove ili zavoda, odnosno gospodarskog društva s većinskim državnim kapitalom;
- i) koja ima privatni financijski interes u federalnoj ustanovi socijalne skrbi u kojoj se vrši imenovanje na poziciju.

Članak 64.
(Razrješenje ravnatelja)

(1) Mandat ravnatelja federalne ustanove socijalne skrbi prestaje:

- a) istekom razdoblja na koje je imenovan;
- b) razrješenjem od strane upravnog vijeća federalne ustanove socijalne skrbi;
- c) ostavkom;
- d) smrću;
- e) stjecanjem uvjeta za odlazak u mirovinu;
- f) gubitkom poslovne sposobnosti ili

- g) ako nastupe druge okolnosti koje su nespojive s obavljanjem dužnosti ravnatelja federalne ustanove socijalne skrbi.
- (2) Ravnatelj federalne ustanove socijalne skrbi može biti razriješen i prije isteka mandata na koji je imenovan.
- (3) Upravno je vijeće dužno razriješiti ravnatelja i prije isteka mandata za koji je imenovan ako:
- a) to ravnatelj osobno zahtijeva;
 - b) nastane neki od razloga koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu;
 - c) nastane ili se naknadno utvrdi postojanje nekih od razloga navedenih u članku 63. ovoga zakona;
 - d) ne izvršava ugovorne obveze prema federalnoj ustanovi socijalne skrbi;
 - e) ne provodi program rada i razvitka federalne ustanove socijalne skrbi koji je donijelo upravno vijeće;
 - f) ako u obavljanju djelatnosti federalne ustanove socijalne skrbi nastane neopravdani gubitak;
 - g) u svojem radu krši propise i opće akte federalne ustanove socijalne skrbi ili neopravdano ne provodi politiku osnivača, te ne realizira mjere i zaduženja upravnog vijeća, Vlade Federacije i nadležnih federalnih ministarstava sukladno odredbama ovoga zakona ili postupaju protivno njima;
 - h) svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči federalnoj ustanovi socijalne skrbi veću štetu, zanemaruje ili nemarno obavlja svoju dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti federalne ustanove socijalne skrbi;
 - i) ako su nalazima nadležnih inspekcija utvrđene povrede propisa i općih akata federalne ustanove socijalne skrbi ili značajnije nepravilnosti u radu ravnatelja;
 - j) je ravnatelj u međuvremenu pravosnažno osuđen na kaznu zatvora, odnosno ako je počinio kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja funkcije ravnatelja federalne ustanove socijalne skrbi.
- (4) Ako upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi ne razriješi ravnatelja u roku od 30 dana od dana saznanja za neki od razloga iz stavka (3) ovoga članka, rješenje o prijevremenom razrješenju ravnatelja može donijeti Vlada Federacije.
- (5) Upravno vijeće mora, prije donošenja rješenja o prijevremenom razrješenju, obavijestiti ravnatelja o razlozima za razrješenje i dati mu mogućnost da se o njemu pismeno izjasni.
- (6) Na rješenje o prijevremenom razrješenju ravnatelj federalne ustanove socijalne skrbi može podnijeti pisani prigovor Vladi Federacije u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prijevremenom razrješenju.
- (7) Vlada Federacije se pisanim putem očituje na prigovor iz stavka (6) ovoga članka u roku od 15 dana od dana primitka prigovora pri čemu taj prigovor prihvaća ili odbacuje.
- (8) Prihvaćanjem prigovora iz stavka (7) ovoga članka od strane Vlade Federacije rješenje o prijevremenom razrješenju se poništava.
- (9) U slučajevima prijevremenog razrješenja upravno je vijeće federalne ustanove socijalne skrbi dužno o tome pisanim putem izvijestiti Vladu Federacije.

Članak 65.
(Plaća ravnatelja)

- (1) Ravnatelj federalne ustanove socijalne skrbi ima pravo na plaću sukladno propisima iz oblasti radnog zakonodavstva.
- (2) Plaća iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje se u maksimalnom iznosu do tri prosječne isplaćene neto plaće u Federaciji za prethodnu godinu prema podatku Federalnog zavoda za statistiku.
- (3) Visinu plaće iz stavka (1) ovoga članka odlukom utvrđuje upravno vijeće sukladno financijskim mogućnostima federalne ustanove socijalne skrbi.
- (4) Plaća iz stavka (1) ovoga članka isplaćuje se iz sredstava federalne ustanove socijalne skrbi.
- (5) Sukladno propisima iz oblasti radnog zakonodavstva, predsjedatelj upravnog vijeća s imenovanim ravnateljem federalne ustanove socijalne skrbi potpisuje ugovor kojim se detaljnije uređuju pitanja iz radnog odnosa.
- (6) Na nacrt odluke iz stavka (3) i ugovora iz stavka (5) ovoga članka pribavlja se mišljenje Federalnog ministarstva rada i socijalne politike glede njihove usklađenosti s odredbama ovoga zakona kao i važećih propisa iz oblasti radnog zakonodavstva.

VI. FINANCIRANJE FEDERALNIH USTANOVA SOCIJALNE SKRBI

Članak 66.
(Financiranje federalnih ustanova socijalne skrbi)

- (1) Financiranje federalnih ustanova socijalne skrbi vrši se:
- a) iz naknada za pružene usluge;
 - b) iz proračuna Federacije sukladno federalnim propisima o pripadnosti javnih prihoda;
 - c) iz subvencija, donacija i drugih izvora.
- (2) Sredstvima iz točke b) ovoga članka sufinancira se tekuće poslovanje onih federalnih ustanova socijalne skrbi koje iz prihoda ostvarenih temeljem pruženih usluga nisu u mogućnosti osigurati svoje redovito funkcioniranje, kao i kapitalne investicije usmjerene na osiguranje neophodnih infrastrukturnih uvjeta za funkcioniranje federalnih ustanova socijalne skrbi, socijalno zbrinjavanje i osposobljavanje smještenih korisnika za samostalan život i rad prema njihovim mogućnostima, te provedbu radne aktivnosti smještenih korisnika.
- (3) Posebni uvjeti i način dodjele sredstava iz točke b) stavka (1) ovoga članka, kao i obveze njihovih krajnjih korisnika utvrđuju se godišnjim programom utroška sredstava koji donosi Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike uz prethodno pribavljeno mišljenje Federalnog ministarstva financija.
- (4) Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava iz stavka (3) ovoga članka vrši Federalno ministarstvo rada i socijalne politike sukladno svojim nadležnostima, odnosno nadležna tijela inspekcijskog nadzora.

(5) Federalne ustanove socijalne skrbi dužne su uspostaviti javni registar subvencija i donacija iz točke c) stavka (1) ovoga članka.

(6) Sadržaj i način vođenja registra iz stavka (2) ovoga članka propisat će federalni ministar rada i socijalne politike uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog ministra financija.

Članak 67. **(Financiranje naknada za pružene usluge)**

(1) Financiranje naknada za pružene usluge u smislu ovoga zakona snose fizičke ili pravne osobe koje su djelomično ili u cijelosti pristale snositi troškove smještaja što se regulira pojedinačnim ugovorom između te osobe i federalne ustanove socijalne skrbi u koju se vrši smještaj.

(2) Ukoliko se smještaj u ustanovu vrši na zahtjev tijela skrbništva, ugovor iz stavka (1) ovoga članka potpisuju nadležno kantonalno ministarstvo kao financijer, tijelo skrbništva i federalna ustanova socijalne skrbi u koju se vrši smještaj.

Članak 68. **(Korištenje sredstava)**

(1) Sredstva iz članka 66. ovoga zakona koriste se za:

- a) troškove plaća i ostalih osobnih primanja uposlenika;
- b) troškove socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške korisnika sukladno odredbama ovoga zakona;
- c) troškove zdravstvene njege korisnika sukladno odredbama ovoga zakona;
- d) troškove odgoja i obrazovanja korisnika sukladno odredbama ovoga zakona;
- e) troškove izgradnje, kupovine i održavanja objekata federalnih ustanova socijalne skrbi;
- f) ostale materijalne i nematerijalne troškove sukladno zakonu.

(2) Federalni ministar rada i socijalne politike, u konzultacijama s federalnim ustanovama socijalne skrbi, donosi propis kojim će utvrditi jedinstvene standarde za utvrđivanje visine plaća i ostalih osobnih primanja uposlenika iz točke a) stavka (1) ovoga članka.

Članak 69. **(Financijsko poslovanje federalnih ustanova socijalne skrbi)**

(1) Sredstva za obavljanje djelatnosti federalnih ustanova socijalne skrbi osiguravaju se prema odredbama ovoga zakona i drugih relevantnih propisa.

(2) Prihodi i sredstva za financiranje rashoda za obavljanje djelatnosti prema odredbama ovoga zakona i njihov raspored utvrđuju se financijskim planom federalnih ustanova socijalne skrbi.

(3) Financijsko poslovanje federalnih ustanova socijalne skrbi obavlja se preko transakcijskih računa koji se posebno otvaraju za:

- a) uplatu naknada za pružene usluge;
- b) uplatu subvencija, donacija i sredstava iz drugih izvora koja nisu stečena bavljenjem osnovnom ili dopunskom djelatnošću i
- c) uplatu viška prihoda nad rashodima.

(4) Federalne ustanove socijalne skrbi vode financijsko poslovanje, odnosno financijsko izvješćivanje i poslovne knjige po analitičkom kontnom planu za proračun i proračunske korisnike Federacije.

(5) Višak prihoda nad rashodima federalne ustanove socijalne skrbi koriste za obavljanje i razvijanje svoje djelatnosti o čemu posebnu odluku, na prijedlog ravnatelja i uz prethodno pribavljeno mišljenje nadzornog vijeća, donosi upravno vijeće.

(6) Višak rashoda nad prihodima federalne ustanove socijalne skrbi pokrivaju neraspoređenim viškom prihoda iz prethodnog razdoblja, mjerama štednje, osiguranjem dodatnih izvora prihoda ili drugim zakonski dopuštenim mjerama.

(7) Odluku o načinu pokrivanja rashoda koji su do 10% viši od ukupno ostvarenih prihoda donosi, na prijedlog ravnatelja i uz prethodno pribavljeno mišljenje nadzornog vijeća, upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi u roku od 30 dana od dana sačinjavanja završnog obračuna.

(8) U slučajevima kada rashodi prelaze 10% ukupno ostvarenih prihoda, federalna ustanova socijalne skrbi dužna je u roku od 30 dana od dana sačinjavanja završnog obračuna izraditi prijedlog plana financijskog konsolidiranja kojim će utvrditi način pokrivanja viška rashoda nad prihodima.

(9) Prijedlog plana iz stavka (7) ovoga članka federalna ustanova socijalne skrbi dostavlja Vladi Federacije na razmatranje i davanje suglasnosti zajedno s prethodno pribavljenim mišljenjima nadzornog vijeća i Federalnog ministarstva financija.

(10) Tek nakon dobivanja prethodne suglasnosti od strane Vlade Federacije upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi može donijeti plan financijskog konsolidiranja iz stavka (7) ovoga članka.

(11) O datoj suglasnosti iz stavka (8) ovoga članka Vlada Federacije je dužna izvijestiti osnivača.

Članak 70. **(Cijene pruženih usluga)**

(1) Upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi jednom godišnje odlukom utvrđuje cijenu za pružene usluge smještaja i tretmana korisnika prema jedinstvenoj metodologiji, koju propisuje federalni ministar rada i socijalne politike nakon obavljenih konzultacija s Federalnim ministarstvom zdravstva, Federalnim ministarstvom obrazovanja i znanosti i Federalnim ministarstvom pravde, te uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog ministra financija.

(2) Cijena iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje se posebno za svaki stupanj podrške i to u sljedećim segmentima:

- a) u segmentu socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške;
- b) u segmentu zdravstvene njege i
- c) u segmentu odgoja i obrazovanja.

(3) Sva pitanja vezana za cijene iz stavka (2) ovoga članka reguliraju se posebnim ugovorima između federalnih ustanova socijalne skrbi i fizičkih ili pravnih osoba koje djelomično ili u cijelosti snose troškove smještaja.

Članak 71.
(Registar kapitalnih investicija i nabave stalnih sredstava)

(1) Federalne ustanove socijalne skrbi se dužne uspostaviti javni registar kapitalnih investicija i nabave stalnih sredstava.

(2) Sadržaj i način vođenja registra iz stavka (1) ovoga članka propisat će federalni ministar rada i socijalne politike uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog ministra financija.

Članak 72.
(Revizija financijskog poslovanja)

(1) Sukladno odredbama federalnih propisa o reviziji institucija, financijske revizije i revizije učinka poslovanja federalnih ustanova socijalne skrbi provode se prema godišnjim planovima revizije.

(2) Financijske revizije i revizije učinka iz stavka (1) ovoga članka vrši Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

VII. NADZOR NAD RADOM FEDERALNIH USTANOVA SOCIJALNE SKRBI

Članak 73.
(Provedba nadzora nad radom federalnih ustanova socijalne skrbi)

Nadzor nad radom federalnih ustanova socijalne skrbi provodi se kroz unutarnji, stručni i inspekcijski nadzor.

Članak 74.
(Organiziranje unutarnjeg nadzora)

(1) Unutarnji nadzor organiziraju i provode federalne ustanove socijalne skrbi nad radom svojih organizacijskih jedinica i uposlenih djelatnika s ciljem unapređivanja djelatnosti i rada pojedinih organizacijskih jedinica, praćenja stručnog rada glede zaštite prava i interesa smještenih korisnika, te pravovremenog otklanjanja uočenih nepravilnosti u radu stručnih djelatnika koje se odnose na povredu pozitivnih propisa u izvršavanju njihovih zadaća ili pravila pojedine struke.

(2) Unutarnji nadzor provodi se na temelju općeg akta federalne ustanove socijalne skrbi i godišnjeg plana i programa provedbe unutarnjeg nadzora.

(3) Općim aktom iz stavka (2) ovoga članka utvrđuje se način obavljanja unutarnjeg nadzora.

(4) Federalna ustanova socijalne skrbi dužna je najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu izraditi godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora.

Članak 75.
(Sadržaj i vrste stručnog nadzora)

(1) Stručni nadzor u smislu ovoga zakona obuhvaća:

- a) neposredan pregled opreme i prostora u odnosu na propisane uvjete u kojima se pružaju socijalne, zdravstvene i odgojno-obrazovne usluge;
- b) neposredan uvid u vođenje propisane evidencije i dokumentacije;
- c) neposredan uvid u broj i strukturu uposlenih djelatnika u odnosu na propisane uvjete;
- d) neposredan uvid u rad stručnih djelatnika s korisnicima s posebnim fokusom na korištene metode stručnog rada;
- e) neposredan uvid u rad stručnih tijela federalnih ustanova socijalne skrbi;
- f) ocjenu kakvoće i opsega usluga stručnog rada.

(2) Stručni nadzor obavlja se kao redovni i izvanredni stručni nadzor, te kao opći i posebni stručni nadzor.

(3) Redovni stručni nadzor provodi se sukladno godišnjem programu redovnog stručnog nadzora koji donosi federalni ministar rada i socijalne politike.

(4) Izvanredni stručni nadzor provodi se na temelju podneska korisnika, članova obitelji korisnika ili zakonskog zastupnika korisnika, tijela upravljanja, djelatnika, tijela državne uprave i drugih pravnih i fizičkih osoba.

(5) Izvanredni stručni nadzor provodi se i u drugim slučajevima u kojima nadležna federalna ministarstva prema odredbama ovoga zakona ocijene da je to potrebno.

(6) Opći stručni nadzor provodi se nad ispunjavanjem uvjeta glede prostora i opreme, brojem i vrstom stručnih i drugih djelatnika, te stručnim tijelima federalnih ustanova socijalne skrbi.

(7) Posebni stručni nadzor provodi se prema kategorijama smještenih korisnika, vrstama usluga koje se pružaju i djelatnosti ustanova socijalne skrbi.

Članak 76.
(Tijelo nadležno za provedbu stručnog nadzora)

(1) Stručni nadzor nad radom federalnih ustanova socijalne skrbi vrši posebno povjerenstvo koje formira federalni ministar rada i socijalne politike od stručnih osoba s Liste stručnih nadzornika u federalnim ustanovama socijalne skrbi koju utvrđuje Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

(2) Stručni nadzornici iz stavka (1) ovoga članka su osobe profesionalne orijentacije koje imaju stručno zvanje, iskustvo i druge kompetencije potrebne za obavljanje poslova stručnog nadzora u ustanovi, a u odnosu na njenu djelatnost i kategorije smještenih korisnika.

(3) Prilikom provedbe stručnog nadzora, povjerenstvo iz stavka (1) ovoga članka je ovlašteno davati preporuke o načinu otklanjanja uočenih nedostataka, a u slučaju postojanja neposredne opasnosti za zdravlje ili život ljudi može naložiti mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u određenom roku o čemu obavještava nadležnu inspekciju.

(4) Povjerenstvo je samostalno u obavljanju poslova stručnog nadzora, u okviru prava i dužnosti utvrđenih ovim zakonom, kao i rješenjem o imenovanju donesenim od strane federalnog ministra rada i socijalne politike.

(5) Povjerenstvo iz stavka (1) ovoga članka dokazuje svoje službeno svojstvo rješenjem o imenovanju donesenim od strane federalnog ministra rada i socijalne politike.

(6) Federalni ministar rada i socijalne politike će, uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog ministra zdravstva, federalnog ministra obrazovanja i znanosti i federalnog ministra pravde, donijeti propis o vršenju stručnog nadzora nad federalnim ustanovama socijalne skrbi kojim će detaljnije urediti način i sadržaj provedbe stručnog nadzora, opće i posebne kriterije za odabir stručnih nadzornika, formu i sadržaj liste stručnih nadzornika, način formiranja povjerenstva za provedbu stručnog nadzora, sadržaj zapisnika o provedenom stručnom nadzoru, sadržaj evidencije o provedenim stručnim nadzorima i datim preporukama i naloženim mjerama, kao i druga pitanja značajna za obavljanje stručnog nadzora nad federalnim ustanovama socijalne skrbi.

(7) Sredstva za provedbu stručnog nadzora nad federalnim ustanovama socijalne skrbi osiguravaju se u proračunu Federacije na poziciji Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

Članak 77. (Sadržaj inspekcijskog nadzora)

Inspekcijski nadzor podrazumijeva nadzor nad zakonitošću rada federalnih ustanova socijalne skrbi i provodi se kroz poduzimanje inspekcijskih radnji na utvrđivanju činjeničnog stanja glede provedbe zakona i drugih propisa kod subjekta nadzora, poduzimanje preventivnih mjera sukladno ovom zakonu i drugim propisima, poduzimanje korektivnih mjera, odnosno nalažanje upravnih mjera radi sprečavanja i otklanjanja nezakonitosti u provedbi ovoga i drugih zakona, te kroz poduzimanje drugih mjera i radnji utvrđenih propisima o inspekcijama kao i drugim relevantnim propisima.

Članak 78. (Nadležna tijela inspekcijskog nadzora)

(1) Inspekcijski nadzor nad zakonitošću rada federalnih ustanova socijalne skrbi, sukladno odredbama ovoga zakona, vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove putem nadležnih federalnih inspektora, odnosno kantonalno tijelo za inspekcijske poslove putem nadležnih kantonalnih inspektora u dijelu koji se odnosi na odgoj i obrazovanje.

(2) Ovisno o djelatnosti i oblasti na koju se odnosi, inspekcijski nadzor nad zakonitošću rada federalnih ustanova socijalne skrbi provode:

- a) federalni inspektori socijalne i dječje zaštite u dijelu primjene propisa iz oblasti socijalne i dječje zaštite;
- b) federalni zdravstveni inspektori u dijelu pružanja zdravstvene njege i organiziranja zdravstvene zaštite;
- c) federalni farmaceutski inspektori u dijelu organiziranja ljekarničke djelatnosti;
- d) federalni inspektori rada u dijelu koji se odnosi na radno zakonodavstvo;
- e) kantonalni prosvjetni inspektori u dijelu koji se odnosi na organiziranje odgoja i obrazovanja;

- f) ostali federalni i kantonalni inspektori sukladno svojim nadležnostima utvrđenim važećim Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine.

(3) U provedbi svojih nadležnosti, tijela iz stavka (1) ovoga članka međusobno se informiraju i surađuju na realiziranju poduzetih mjera i radnji, pružaju neposrednu pomoć jedni drugima i poduzimaju zajedničke aktivnosti neophodne za kvalitetan inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga zakona.

Članak 79. (Inspekcijske nadležnosti)

(1) Pored poslova utvrđenih Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine, federalni i kantonalni inspektori iz članka 78. ovoga zakona (u daljnjem tekstu: nadležni federalni i kantonalni inspektori) obavljaju i sljedeće poslove:

- a) vrše nadzor nad obavljanjem osnovne i dopunske djelatnosti za koju su federalne ustanove socijalne skrbi registrirane i poduzimaju mjere za njeno kvalitetno obavljanje;
- b) nadziru zakonitost rada federalnih ustanova socijalne skrbi i stručnih djelatnika u obavljanju njihove registrirane djelatnosti;
- c) nadziru provedbu zakonom utvrđene obveze donošenja internih akata, kao i njihovu usklađenost s relevantnim propisima;
- d) vrše nadzor nad pravovremenim donošenjem programa rada i financijskih planova, kao i nad pravovremenim izvješćivanjem osnivača i Vlade Federacije o radu i financijskom poslovanju;
- e) razmatraju podneske pravnih i fizičkih osoba kojima se zahtijeva nadzor nad federalnim ustanovama socijalne skrbi, te na temelju njihove opravdanosti i utemeljenosti poduzimaju adekvatne radnje o čemu pismeno obavještavaju podnositelja;
- f) poduzimaju preventivne aktivnosti u cilju sprečavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostatka i nepravilnosti u provedbi ovoga zakona i propisa donijetih na temelju njega.

(2) Preventivne aktivnosti iz stavka (1) točka d) ovoga članka nadležni federalni i kantonalni inspektori nalažu rješenjem.

Članak 80. (Inspekcijske mjere)

(1) Pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrđenog odredbama ovoga zakona, nadležni federalni i kantonalni inspektori, pored nadležnosti utvrđenih Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine, imaju pravo i obvezu potpuno ili djelomično zabraniti pružanje određene usluge federalnim ustanovama socijalne skrbi ako:

- a) ne ispunjavaju propisane uvjete glede prostora, opreme i kadra na način kako je to propisano ovim zakonom i aktima donesenim na temelju njega;
- b) obavljaju djelatnost suprotno odredbama ovoga zakona i akata donesenih na temelju njega;
- c) prime na smještaj i tretman korisnika koji po odredbama ovoga zakona nije definiran kao korisnik njihovih usluga;
- d) ne osiguraju kvalitetnu i potpunu uslugu na način kako je to propisano ovim zakonom i aktima donesenim na temelju njega;
- e) učine bitne propuste u tretmanu korisnika njihovih usluga;

- f) ne posjeduju potpunu dokumentaciju o korisniku i ne vode točnu i urednu evidenciju koju su, sukladno odredbama ovoga zakona i drugih relevantnih propisa, dužni voditi;
- g) ne izvrše preporuke i mjere donesene u okviru stručnog nadzora iz stavka (3) članka 76. ovoga zakona;
- h) iz drugih razloga utvrđenih relevantnim propisima.

(2) O utvrđenim činjenicama iz stavka (1) ovoga članka nadležni federalni i kantonalni inspektori donose rješenje o privremenoj zabrani rada, odnosno obavljanja registrirane djelatnosti dok se uočeni nedostaci ne otklone.

Članak 81. (Usmeno rješenje)

(1) Prilikom obavljanja inspekcijskih poslova nadležni federalni i kantonalni inspektori mogu izdati i usmeno rješenje za izvršenje određenih mjera kada:

- a) opasnost za zdravlje ili život ljudi zahtjeva da se određena mjera poduzme odmah i bez odgode;
- b) postoji opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja dokaza, ukoliko se mjera odmah ne poduzme.

(2) Nadležni federalni i kantonalni inspektori mogu narediti izvršenje usmenog rješenja odmah.

(3) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja u slučajevima iz stavka (1) ovoga članka.

(4) Usmeno se rješenje mora unijeti u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.

(5) Nadležni federalni i kantonalni inspektori su obvezni izdati pismeni otpisak rješenja u roku od tri dana od dana upisa izrečene mjere u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.

Članak 82. (Pokretanje odgovarajućeg postupka)

(1) Ako nadležni federalni i kantonalni inspektori posumnjaju da je povredom propisa učinjen prekršaj ili kazneno djelo obvezni su, uz rješenje za čije su donošenje nadležni, bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka inspekcijskog nadzora, zajedno s utvrđenim činjenicama koje su odlučujuće za poduzimanje mjera, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog, odnosno prijavu za pokretanje kaznenog postupka.

(2) Nadležno tijelo kojem je podnesen zahtjev, odnosno prijava iz stavka (1) ovoga članka obvezno je o ishodu postupka obavijestiti Vladu Federacije i nadležna federalna ministarstva.

VIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 83.

(Novčana kazna za federalnu ustanovu socijalne skrbi)

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj federalnu ustanovu socijalne skrbi ukoliko:

- a) primi na smještaj osobu koja nije definirana kao korisnik usluge smještaja u federalnim ustanovama socijalne skrbi kako je to utvrđeno odredbama iz čl. 13., 14., 15., 16. i 17. ovoga zakona;
- b) bude obavljala djelatnost protivno odredbama ovoga zakona i provedbenog propisa iz članka 21. Zakona;
- c) ne bude poduzela sve tehničke i organizacijske mjere na zaštiti podataka koji se odnose na identitet smještenih osoba i zaštitu osobnih podataka kako je to utvrđeno člankom 32. ovoga zakona;
- d) ne bude uspostavila i vodila evidenciju o osobama koje se nalaze na smještaju na način kako je to utvrđeno ovim zakonom i provedbenim propisom iz članka 35. Zakona;
- e) u svom radu ne bude primjenjivala posebne standarde i kriterije za individualnu procjenu korisnika pri prijemu na smještaj u federalne ustanove socijalne skrbi, kao i standarde za procjenu potrebe njihovog daljnjeg zadržavanja na smještaju na način kako je to utvrđeno ovim zakonom i provedbenim propisom iz članka 36. Zakona;
- f) bude primjenjivala mjere tjelesnog ograničavanja osoba sa smetnjama u intelektualnom razvoju protivno odredbama ovoga zakona i provedbenog propisa iz članka 41. Zakona;
- g) bude primjenjivala mjere tjelesnog ograničavanja osoba s težim duševnim smetnjama protivno odredbama iz članka 42. ovoga zakona;
- h) ne bude primjenjivala metodološki okvir za izvješćivanje o svom radu i poslovanju na način i u rokovima utvrđenim provedbenim propisom iz članka 44. ovoga zakona;
- i) ne bude uspostavila javni registar subvencija i donacija ili isti ne bude vodila na način utvrđen provedbenim propisom iz članka 66. ovoga zakona;
- j) ne bude donijela plan pokrivanja viška rashoda nad prihodima na način kako je to utvrđeno člankom 69. Zakona;
- k) ne bude izračunavala cijene za pružene usluge na temelju jedinstvene metodologije obračuna cijena usluga u federalnim ustanovama socijalne skrbi iz članka 70. ovoga zakona;
- l) ne bude uspostavila i vodila javni registar kapitalnih investicija i nabave stalnih sredstava na način kako je to utvrđeno ovim zakonom i provedbenim propisom iz članka 71. Zakona;
- m) ne bude donijela opći akt o provedbi unutarnjeg nadzora, kao i godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora na način kako je to utvrđeno člankom 74. Zakona;
- n) nadležnom inspektoru onemogućiti rad, odnosno ne osigura uvjete za neometan rad ili znatno oteža inspekcijski nadzor, ili mu ne dostavi, ili ne pripremi podatke, obavijesti i materijale na njegov zahtjev u određenom roku, ili mu ne dostavi ili pripremi netočne i nepotpune podatke, obavijesti i materijale;
- o) ne izvrši pravomoćno rješenje nadležnog inspektora;
- p) ne bude donijela svoje opće i interne akte i uskladila svoju djelatnost u rokovima i na način utvrđen člankom 88. ovoga zakona.

Članak 84.
(Novčana kazna za odgovornu osobu)

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM za prekršaj iz članka 83. kaznit će se i odgovorna osoba u federalnoj ustanovi socijalne skrbi.

Članak 85.
(Novčana kazna za institucije i ustanove zdravstvene zaštite i osiguranja)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj:

- a) nadležni zavod zdravstvenog osiguranja kantona i dom zdravlja koji se nalazi u mjestu sjedišta federalne ustanove socijalne zaštite ukoliko međusobno ne sklope pojedinačne ugovore o obezbjeđenju primarne zdravstvene zaštite za korisnike čije prebivalište nije u mjestu sjedišta federalne ustanove socijalne zaštite u kojoj se nalazi na smještaju na način kako je to utvrđeno članom 9. ovoga zakona;
- b) nadležni zavod zdravstvenog osiguranja kantona ukoliko s federalnom ustanovom socijalne zaštite ne sklopi pojedinačne ugovore o obezbjeđenju sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite za korisnike koji su, po mjestu svoga prebivališta, u njegovoj mjesnoj nadležnosti na način kako je to utvrđeno članom 9. ovoga zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se i odgovorna lica u nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja kantona i domu zdravlja za prekršaj iz stava (1) tačka a) ovoga člana, kao i odgovorno lice nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja kantona za prekršaj iz stava (1) tačka b) ovoga člana.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 86.
(Primjena drugih propisa)

(1) Na rad federalnih ustanova socijalne skrbi, kao i druga pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji s djecom ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/99, 59/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18) i odredbe Zakona o ustanovama ("Službeni list R BiH", br. 6/92, 8/93 i 13/94) koji se, sukladno članku IX. 5. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, primjenjuje kao federalni zakon.

(2) Na sva pitanja koja se odnose na primjenu odredbi iz čl. 10. i 26. ovoga zakona, kao i druga pitanja iz predmetne oblasti koja nisu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti i postupanju s djecom i malodobnicima u kaznenom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 7/14 i 74/20).

(3) Na sva pitanja glede procedure imenovanja i razrješenja upravnih i nadzornih vijeća, te ravnatelja federalnih ustanova socijalne skrbi, koja nisu regulirana odredbama ovoga zakona, primjenjuju se odredbe Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03, 34/03 i 65/13) i Zakona o ustanovama ("Službeni list R BiH", br. 6/92, 8/93 i 13/94) koji se, sukladno članku IX. 5. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, primjenjuje kao federalni zakon.

(4) Na sva pitanja koja se odnose na zapreke za imenovanja u upravna ili nadzorno vijeće, kao i na poziciju ravnatelja federalnih ustanova socijalne skrbi primjenjuju se odredbe Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18 i 46/21), Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 i 75/17), Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10 – Prečišćeni tekst), Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji ("Službene novine Federacije BiH", broj: 20/13) i Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 70/08).

(5) Na sve postupke imenovanja i formiranja upravljačkih, nadzornih i drugih tijela sukladno odredbama ovoga zakona u pravilu se primjenjuju odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH - Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj: 32/10) kojima je utvrđena obveza poštivanja načela ravnopravne zastupljenosti spolova.

(6) Na sva pitanja koja se odnose na primjenu odredbi iz članka 64. ovoga zakona, kao i druga pitanja iz predmetne oblasti koja nisu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o radu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/16, 89/18 i 23/20).

(7) Na sva pitanja koja se odnose na primjenu odredbi iz članka 65. ovoga zakona, kao i druga pitanja iz predmetne oblasti koja nisu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22).

(8) Na sva pitanja koja se odnose na primjenu odredbi iz članka 71. ovoga zakona, kao i druga pitanja iz predmetne oblasti koja nisu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 22/06).

(9) Na sva pitanja koja se odnose na inspekcijski nadzor nad federalnim ustanovama socijalne skrbi primjenjuju se odredbe Zakona o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 73/14 i 19/17).

(10) Na postupak i način izrade, čuvanja i uporabe, te eventualne zlouporabe pečata federalnih ustanova socijalne skrbi primjenjuju se odredbe Zakona o pečatu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/94, 21/96 i 46/07).

(11) Na postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za obavljanje osnovne ili dopunske djelatnosti, kao i na postupak obnavljanja rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99).

(12) Na sva pitanja koja se odnose na poštivanje prava na privatnost i povjerljivost osobnih podataka smještenih korisnika, kao i njihovih zakonskih zastupnika, primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti osobnih podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06, 76/11 i 89/11).

(13) Na sva pitanja koja se odnose na primjenu načela javnosti i transparentnosti prema ovom zakonu primjenjuju se odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 28/00, 45/06, 102/09, 62/11 i 100/13) i Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/01 i 48/11).

(14) Na sva pitanja koja se odnose na primjenu odredbi iz čl. 9. i 21. ovoga zakona, kao i druga pitanja iz predmetne oblasti koja nisu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH", broj 38/14).

(15) Na prava, obveze i odgovornosti utvrđene ovim zakonom shodno se primjenjuju obiteljski propisi, propisi o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju, kao i drugi propisi iz područja socijalne skrbi, zdravstva, obrazovanja i odgoja, te pravde ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 87.

(Donošenje posebnog propisa iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja)

(1) Federalno ministarstvo zdravstva će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona sačiniti i u parlamentarnu proceduru uputiti poseban propis kojim će se urediti pitanje ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje osoba koje se nalaze na smještaju u ustanovama socijalne skrbi izvan kantona u kojima te osobe imaju prebivalište.

(2) Propisom iz stavka (1) ovoga članka uredit će se i pitanje primjene i nabave lijekova u ustanovama socijalne skrbi koje pružaju uslugu zdravstvene njege.

(3) Odredbe iz čl. 9. i 22. primjenjivat će se do donošenja posebnog propisa iz st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 88.

(Rokovi za usklađivanje s odredbama Zakona)

Federalne ustanove socijalne skrbi dužne su svoju registraciju, opće i interne akte, te druga pitanja vezana za svoj naziv i djelatnost uskladiti s odredbama ovoga zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 89.

(Rokovi za donošenje podzakonskih akata)

(1) Federalni ministar rada i socijalne politike će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 6. stavak (6) ovoga zakona kojim će utvrditi minimalne standarde, odnosno opće i posebne uvjete koje moraju ispunjavati federalne ustanove socijalne skrbi glede prostora, opreme i kadra za pružanje usluge socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške.

(2) Kantonalni ministar nadležan za odgoj i obrazovanje s područja na kojemu federalna ustanova socijalne skrbi ima sjedište će, u suradnji s Federalnim ministarstvom obrazovanja i znanosti, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 7. stavak (9) ovoga zakona kojim će utvrditi minimalne standarde, odnosno opće i posebne uvjete koje moraju ispunjavati federalne ustanove socijalne skrbi glede prostora, opreme i kadra za provedbu prilagođenih obrazovnih programa osposobljavanja.

(3) Federalni ministar zdravstva će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 8. stavak (4) i članka 11. stavak (2) ovoga zakona kojim će utvrditi minimalne standarde, odnosno opće i posebne uvjete koje moraju ispunjavati federalne ustanove

socijalne skrbi glede prostora, opreme i kadra za pružanje usluge zdravstvene njege, kao i za pružanje usluge dijagnostičko-opservacijskog tretmana.

(4) Federalni ministar pravde će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 10. stavak (2) ovoga zakona kojim će utvrditi minimalne standarde, odnosno opće i posebne uvjete koje moraju ispunjavati federalne ustanove socijalne skrbi glede prostora, opreme i kadra za provedbu zavodske mjere upućivanja u odgojnu ustanovu.

(5) Federalni ministar rada i socijalne politike će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 12. stavak (2) ovoga zakona kojim će propisati formu i sadržaj individualnog plana, posebice u segmentu provedbe mjera i aktivnosti za optimalno pružanje usluga socijalnog zbrinjavanja i socijalne podrške, zdravstvene njege, te odgoja i obrazovanja.

(6) Federalni ministar rada i socijalne politike će, uz prethodno pribavljenu suglasnost federalnog ministra zdravstva, federalnog ministra obrazovanja i znanosti i federalnog ministra pravde, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 21. ovoga zakona kojim će propisati postupak i način utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za obavljanje djelatnosti federalnih ustanova socijalne skrbi.

(7) Federalni ministar zdravstva će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 22. stavak (5) ovoga zakona kojim će utvrditi uvjete glede prostora, opreme i kadra za čuvanje i primjenu lijekova koji se upotrebljavaju u federalnim ustanovama socijalne skrbi.

(8) Federalni ministar rada i socijalne politike će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 35. stavak (3) ovoga zakona kojim će utvrditi sadržaj i način vođenja evidencija o osobama koje se nalaze na smještaju u federalnim ustanovama socijalne skrbi.

(9) Federalni ministar rada i socijalne politike će, u konzultacijama s federalnim ministrom zdravstva, federalnim ministrom obrazovanja i nauke i federalnim ministrom pravde, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 36. stavak (1) ovoga zakona kojim će utvrditi posebne standarde i kriterije za individualnu procjenu korisnika pri prijemu na smještaj u federalne ustanove socijalne skrbi, kao i standarde za procjenu potrebe njihovog daljnjeg zadržavanja na smještaju.

(10) Federalni ministar zdravstva će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 41. stavak (1) ovoga zakona kojim će propisati način primjene mjera tjelesnog ograničavanja, uključujući jasno definirane situacije u kojima se ove mjere poduzimaju, uvjete stručnog kadra, način odlučivanja o mjeri tjelesnog ograničavanja, rokove za donošenje odluke o primjeni mjere i njezinom trajanju, metode i evidenciju, te način praćenja ove mjere.

(11) Federalni ministar rada i socijalne politike će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 44. stavak (2) ovoga zakona kojim će propisati rokove i metodologiju za sačinjavanje i donošenje jednogodišnjih i trogodišnjih programa i planova rada i razvoja, investicijskih odluka i petogodišnjih planova kapitalnih ulaganja, izvješća o radu i poslovanju i financijskih planova federalnih ustanova socijalne skrbi.

(12) Vlada Federacije će, na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 47. stavak (3), članka 55. stavak (3) i članka 62. stavak (4) kojim će utvrditi bliže uvjete glede postupka za dokazivanje ispunjenosti općih i posebnih uvjeta i potrebne dokumentacije za imenovanje na utvrđene pozicije u federalnim ustanovama socijalne skrbi.

(13) Federalni ministar rada i socijalne politike će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 52. stavak (2) ovoga zakona kojim će propisati rokove i metodologiju za sačinjavanje i podnošenje izvješća o rezultatima nadzora nad federalnim ustanovama socijalne skrbi.

(14) Federalni ministar rada i socijalne politike će, uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog ministra financija, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 66. stavak (6) ovoga zakona kojim će propisati sadržaj i način vođenja javnog registra subvencija i donacija.

(15) Federalni ministar rada i socijalne politike će u konzultacijama s federalnim ustanovama socijalne skrbi u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 68. stavak (2) ovoga zakona kojim će propisati jedinstvene standarde za utvrđivanje visine plaća i ostalih osobnih primanja uposlenika federalnih ustanova socijalne skrbi.

(16) Federalni ministar rada i socijalne politike će, nakon obavljenih konzultacija s Federalnim ministarstvom zdravstva, Federalnim ministarstvom obrazovanja i znanosti i Federalnim ministarstvom pravde, te uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog ministra financija, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona propisati metodologiju iz članka 70. stavak (1) ovoga zakona kojom će utvrditi jedinstveni način obračuna cijena usluga u federalnim ustanovama socijalne skrbi.

(17) Federalni ministar rada i socijalne politike će, uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog ministra financija, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 71. stavak (2) ovoga zakona kojim će propisati sadržaj i način vođenja javnog registra kapitalnih investicija i nabave stalnih sredstava.

(18) Federalni ministar rada i socijalne politike će, uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog ministra zdravstva, federalnog ministra obrazovanja i znanosti i federalnog ministra pravde, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti propis iz članka 76. stavak (6) ovoga zakona kojim će detaljnije urediti način i sadržaj provedbe stručnog nadzora, opće i posebne kriterije za odabir stručnih nadzornika, formu i sadržaj liste stručnih nadzornika, način formiranja povjerenstva za provedbu stručnog nadzora, sadržaj zapisnika o provedenom stručnom nadzoru, sadržaj evidencije o provedenim stručnim nadzorima i datim preporukama i naloženim mjerama, kao i druga pitanja značajna za obavljanje stručnog nadzora nad federalnim ustanovama socijalne skrbi.

Članak 90.

(Status ranije imenovanih tijela upravljanja i nadzora)

Tijela upravljanja i nadzora u federalnim ustanovama socijalne skrbi koja su imenovana prije stupanja na snagu ovoga zakona nastavljaju obnašati svoje funkcije do imenovanja novih tijela upravljanja i nadzora po odredbama ovoga zakona, a najkasnije do šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 91.
(Status trenutnih korisnika)

Federalnim ustanovama socijalne skrbi koje u trenutku stupanja ovoga zakona na snagu budu imale na smještaju osobe koje po odredbama ovoga zakona ne mogu više biti korisnici njihovih usluga, dozvoljava se zadržavanje tih osoba ukoliko je to u njihovom najboljem interesu i ukoliko te osobe, odnosno njihovi zakonski zastupnici dadnu pisanu suglasnost glede njihovog daljnjeg zadržavanja.

Članak 92.
(Primjena postojećih propisa)

Do donošenja propisa iz čl. 88. i 89. ovoga zakona, primjenjivat će se propisi koji su bili na snazi na dan stupanja na snagu ovoga zakona, ukoliko nisu u suprotnosti s ovim zakonom.

Članak 93.
(Prestanak važenja Zakona)

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne skrbi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 31/08 i 27/12).

Članak 94.
(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE ZAKONA O USTANOVAMA SOCIJALNE SKRBI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. USTAVNO UTEMELJENJE

Ustavno utemeljenje za donošenje Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine sadržano je u odredbi članka III. 2. e), u vezi s člankom III. 3. (3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je utvrđeno da federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču socijalne politike, kao i članka IV. A. 20. (1) d kojim je propisano da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje zakona o vršenju funkcije federalne vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Procesom pridruživanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji proistekle su obveze države i entiteta da izvrše usklađivanje postojećih propisa s međunarodnim konvencijama i europskim standardima, uključujući i obvezu usklađivanja propisa iz oblasti socijalne skrbi. Kao potpisnica niza konvencija i međunarodnih dokumenta, Bosna i Hercegovina se obvezala osigurati zaštitu ljudskih prava u svim segmentima, što se odnosi i na zaštitu ljudskih prava osoba zbrinutih u ustanove socijalne skrbi.

S tim u vezi, na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), Vlada Federacije je na svojoj 127. sjednici Zaključkom V. broj: 1395/2014 od 10. srpnja 2014. godine usvojila Strategiju deinstitucionalizacije i transformacije ustanova socijalne skrbi u Federaciji Bosne i Hercegovine (2014-2020). Navedeni dokument predstavlja strateško opredijeljenje Vlade Federacije da, uz podršku kantonalnih vlada, nastavi sa svojim javnim angažmanom na povećanju kvaliteta života djece, osoba s invaliditetom i starih osoba, te da kroz provođenje procesa deinstitucionalizacije i transformacije ustanova socijalne skrbi osigura uvjete za pružanje podrške u zajednici korisnicima kojima je ista neophodna i implementira međunarodno utemeljeno pravo prema kojemu svaka osoba ima pravo na život u zajednici na istom osnovu kao i druge osobe. Osim toga, ova Strategija ujedno predstavlja i odgovor na potrebu za sistemskim promjenama koje je neophodno provesti u oblasti tradicionalnog načina institucionalne brige o korisnicima.

Na temelju ovoga strateškog dokumenta, Ministarstvo je sačinilo Akcioni plan za provedbu Strategije deinstitucionalizacije i transformacije ustanova socijalne skrbi u Federaciji Bosne i Hercegovine (2014-2020), koji je Vlada Federacije usvojila Odlukom V. broj 1591/17 na svojoj 131. sjednici od 07. prosinca 2017. godine. Imajući u vidu da ovaj Akcioni plan predstavlja operacionalizaciju Strategije deinstitucionalizacije i transformacije ustanova socijalne skrbi s jasno navedenim programima i aktivnostima, te definiranim nositeljima i rokovima za njihovu provedbu, izrada i usvajanje Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine stvara pretpostavke za realiziranje nekoliko ključnih strateških ciljeva u segmentu nadležnosti i odgovornosti Federacije, među kojima na poseban način treba istaknuti onaj koji se odnosi na potrebu transformiranja postojećih institucionalnih oblika zbrinjavanja socijalno osjetljivih kategorija.

Drugi važan razlog za izradu i usvajanje Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine leži u potrebi da se normativni okvir djelovanja ustanova socijalne skrbi u Federaciji uskladi s presudom Europskog suda za ljudska prava u Strazburu u predmetu Hadžimejlić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 3427/13 od 03. studenog 2015. godine, kojom je utvrđena povreda prava aplikanta iz članka 5. Europske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, te je naloženo izvršenje kako individualnih tako i generalnih mjera po presudi Suda, a radi sprečavanja daljnjeg kršenja istog prava u budućnosti.

Glede generalnih mjera, a s obzirom na metode u radu koje je usvojio Komitet Vijeća Europe, Bosna i Hercegovine je obvezana da provede ili predloži mjere kojima je cilj i koje mogu otkloniti povrede glede potencijalnih aplikanta, dakle osoba u istom pravnom položaju kao aplikanti u ovom predmetu, te u istom roku o poduzetim mjerama ili onima koje se namjeravaju poduzeti obavijestiti Komitet ministara Vijeća Europe. S tim u vezi, na svojoj 96. sjednici Vlada Federacije je donijela Odluku o usvajanju Akcionog plana, V. broj: 412/2017 od 23. ožujka 2017. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 23/17) za provođenje generalnih mjera radi prevencije povreda ljudskih prava po presudi Europskog suda za ljudska prava u predmetu Hadžimejlić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 3427/13 od 03. studenog 2015. godine. Kao cilj 1. Akcionog plana definirane su izmjene i dopune relevantnih zakona s ciljem usklađivanja domaćeg zakonodavstva i prakse s međunarodnim standardima poštivanja ljudskih prava osoba s duševnim smetnjama radi usklađivanja zakonodavstva i prakse.

Kao nositelj ove aktivnosti definirano je Radno tijelo Vlade Federacije, koje će činiti predstavnici nadležnih ministarstava, i to: Federalnog ministarstva zdravstva, Federalnog ministarstva pravde, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, predstavnik pravosuđa, predstavnik Komisije za zaštitu prava osoba s duševnim smetnjama Federalnog ministarstva zdravstva, predstavnik tijela skrbništva, predstavnik centra za mentalno zdravlje, te sudski vještak psihijatrijske struke. Sukladno datim zaduženjima, navedeno je Radno tijelo sačinilo dokument pod nazivom Analiza domaćih pravnih okvira zaštite osoba s duševnim smetnjama u Federaciji Bosne i Hercegovine s prijedlogom mjera za njihovo usklađivanje s međunarodnim standardima u ovoj oblasti, koji je Vlada Federacije usvojila na svojoj 228. sjednici od 02. srpnja 2020. godine, te je, između ostalih, zadužila i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike da u razumnom roku izradi nove ili dopuni i izmijeni postojeće relevantne propise iz svoje nadležnosti s ciljem njihovog usklađivanja s preporukama datim u predmetnoj Analizi.

Treći važan razlog za izradu i usvajanje Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine nalazi se u obvezi realiziranja Zaključaka Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj 01-02-2240/19 od 04. prosinca 2019. godine, s tematske sjednice na kojoj je razmatrano stanje u Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine – Pazarić, Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin, Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba – Bakovići, Zavodu za vaspitanje muške djece i omladine – Sarajevo i Ustanovi iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški. Naime, imajući u vidu da je točkom 2) navedenih Zaključaka utvrđeno zaduženje da se pristupi izradi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne skrbi, federalni ministar rada i socijalne politike je Rješenjem broj 05-02/1-3296/19 od 20. siječnja 2020. godine imenovao Radnu grupu za izradu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne skrbi u Federaciji Bosne i Hercegovine. U sastavu su se navedene Radne grupe, pored predstavnika ovog Ministarstva, nalazili i predstavnici Federalnog ministarstva zdravstva, Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti, Federalnog ministarstva pravde, te predstavnici dvije nevladine organizacije (Dajte nam šansu i SUMERO). Na svom prvom radnom sastanku od 06. veljače 2020. godine Radna je grupa, analizirajući složenost problematike kao i opseg pitanja koja bi zakonski trebalo riješiti, zauzela

stav da je potrebno pripremiti potpuno novi Zakon o ustanovama socijalne skrbi Federacije što je, u konačnici, i urađeno.

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Gledano u cjelini, predloženi tekst Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine predstavlja kvalitetan pravni okvir za transformiranje postojećeg oblika zbrinjavanja socijalno osjetljivih kategorija u ustanovama socijalne skrbi kojima je osnivač Federacija, posebice u segmentu usklađivanja njihove djelatnosti i načina rada s međunarodnim standardima u oblasti poštivanja ljudskih prava. Osim navedenog, predviđena zakonska rješenja otklanjaju najveći dio uočenih problema glede uspostavljanja i provedbe minimalnih standarda stručnog rada i ispunjavanja neophodnih infrastrukturnih preduvjeta od strane federalnih ustanova socijalne skrbi za kvalitetno pružanje usluga njihovim korisnicima. Nadalje, značajno se profesionaliziraju upravljačke, nadzorne i rukovodeće pozicije, uvodi se interni, te se poboljšava stručni i inspekcijski nadzor, dok se u odnosu na postojeći osigurava adekvatniji modalitet financiranja njihove djelatnosti.

Glede pojedinačnih normi, odnosno predloženih zakonskih rješenja, važno je naglasiti da je Zakon o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine metodološki podijeljen na sljedećih devet ključnih poglavlja:

I. Opće odredbe: U okviru ove cjeline utvrđuje se predmet ovoga zakona, rodno značenje izraza koji se u njemu koriste, koje su to ustanove socijalne skrbi Federacije i tko su njihovi pravni sljednici i osnivač, kao i vrstu i način donošenja njihovih općih akata. Osim toga, ovim se poglavljem jasnije definiraju i razgraničuju oblici usluga koje se u ovim ustanovama pružaju u segmentu socijalne skrbi (socijalno zbrinjavanje i socijalna podrška), zdravstvene zaštite (zdravstvena zaštita i njega), odgoja i obrazovanja, te provedbe zavodske mjere upućivanja u odgojnu ustanovu i dijagnostičko-opervacijskog tretmana što spada djelatnost kojom se ponajviše bavi Ustanova za socijalnu zaštitu, odgoj i obrazovanje – Sarajevo. Također je važno naglasiti da je u okviru ovoga poglavlja posebna pozornost posvećena segmentu odgoja i obrazovanja u smislu obvezivanja federalnih ustanova socijalne skrbi da djecu, koja se kod njih nalaze na smještaju, uključuju u redovne ili prilagođene obrazovne programe pri odgojno-obrazovnim ustanovama koje djeluju na području na kojemu ove ustanove imaju sjedište. Osim navedenog, u situacijama kada uključivanje djece u redovne obrazovne programe nije moguće zbog njihovog psihofizičkog stanja, što se prvenstveno odnosi na Ustanovu za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje – Pazarić, stvorene se pravne pretpostavke za kreiranje posebnih prilagođenih obrazovnih programa osposobljavanja koje odobrava kantonalno ministarstvo nadležno za odgoj i obrazovanje s područja na kojemu federalna ustanova socijalne skrbi ima sjedište.

II. Djelatnost i korisnici federalnih ustanova socijalne skrbi: U okviru ove cjeline utvrđena je osnovna djelatnost pet federalnih ustanova socijalne skrbi, kategorije korisnika koje, sukladno svojoj osnovnoj djelatnosti, mogu imati na smještaju, te njihova sjedišta. Osim toga, ovim je poglavljem otvorena mogućnost da navedene ustanove pružaju i druge usluge, te se bave dopunskom gospodarskom i drugim djelatnostima (proizvodnja i prodaja hrane na vlastitim farmama, proizvodnja i prodaja određenih proizvoda u vlastitim radionicama i drugo) pri čemu je jasno utvrđena namjena prihoda koji bi se eventualno ostvarili ovom djelatnošću (nabava sredstava i materijala neophodnih za daljnje bavljenje istom, kao i novčane nagrade korisnicima koji su u sklopu radno-okupacijskog tretmana uključeni u obavljanje navedene djelatnosti). Također, za razliku od postojećeg propisa koji to nije adekvatno regulirao, utvrđena je jasna djelatnost Ustanove za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu njegu - Ljubuški, dok je Ustanovi za

socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje - Pazarić uveden dobni cenzus u smislu onemogućavanja prijema korisnika starijih od 30 godina. S druge strane, Ustanovi za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu njegu - Bakovići i Ustanovi za socijalno zbrinjavanje i zdravstvenu njegu - Drin ograničen je prijem osoba mlađih od 18 godina. Na koncu, potrebno je spomenuti i to da je Ustanovi za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje - Pazarić omogućen i prijem djece kojima je dijagnosticiran poremećaj u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i u adolescenciji, a za koju, u ovom trenutku, u Federaciji ne postoji adekvatan model institucionalne zaštite.

III. Osnovni i posebni standardi glede obavljanja propisane djelatnosti: U okviru ove cjeline utvrđuju se načela efikasnosti i održivosti i načelo javnosti i transparentnosti kao dva ključna načela u okviru kojih federalne ustanove socijalne skrbi trebaju obavljati svoju propisanu djelatnost. Nadalje, s ciljem osiguranja zakonitog rada i kvalitetnog pružanja usluga, odredbama iz ovoga poglavlja predviđeno je uspostavljanje posebnih standarda za pružanje socijalnih, zdravstvenih i odgojno-obrazovnih usluga na temelju kojih će se, kroz poseban postupak, utvrđivati ispunjenost uvjeta za obavljanje kako osnovne, tako i dopunske djelatnosti. Osim navedenog, imajući u vidu da federalne ustanove socijalne skrbi pružaju i određeni vid zdravstvene zaštite i njege, ovim su poglavljem detaljnije razrađeni posebni standardi glede primjene i nabave lijekova.

IV. Načela zaštite i prava smještenih korisnika: U okviru ove cjeline uvodi se nekoliko ključnih načela koja predstavljaju pravni okvir zaštite osoba koje borave u federalnim ustanovama socijalne skrbi, odnosno mehanizam kojim se od ovih ustanova, kao i njihovih uposlenika zahtijeva djelovanje i postupanje utemeljeno na primjeni načela humanizma i poštivanja temeljnih ljudskih prava i sloboda, aktivne uključenosti korisnika u proces odlučivanja sukladno njegovim stvarnim mogućnostima i sposobnostima, te najboljeg interesa korisnika, a posebice u postupcima inicijalne stručne procjene, izrade individualnih planova i preispitivanja potrebe njegovog daljnjeg zadržavanja na smještaju. Nadalje, predmetno poglavlje sadrži i izričite zabrane diskriminacije, prisile i zlostavljanja pri čemu se određene mjere tjelesnog ograničavanja mogu provoditi samo u slučajevima i na način propisan ovim zakonom i Zakonom o zaštiti i postupanju s djecom i malodobnicima u kaznenom postupku. Što se tiče prava smještenih korisnika, ovo poglavlje predviđa pravo na informiranost, sudjelovanje u donošenju odluka, slobodan izbor usluga, privatnost i povjerljivost osobnih podataka, održavanje obiteljskih i drugih društvenih veza i pritužbu.

Nadalje, u okviru ovoga poglavlja predviđa se uspostavljanje i vođenje evidencije o osobama na smještaju u elektronskom i pisanom obliku. Daljnjim se odredbama iz ovoga poglavlja uspostavlju posebni standardi i kriteriji za individualnu procjenu korisnika kojima će se jasno i nedvojbeno urediti sva ključna pitanja glede načina prijema, boravka i otpusta osobe koje su upućene na smještaj u neku od federalnih ustanova socijalne skrbi. Novinu predstavlja i definiranje okolnosti u kojima su federalne ustanove socijalne skrbi dužne uskratiti prijem na smještaj (smještaj osoba koja nije u kategoriji korisnika usluga smještaja, neispunjavanje prostornih, tehničkih ili kadrovskih uvjeta za zbrinjavanje osobe za koju se traži smještaj i ukoliko osoba za koju se traži smještaj svojim agresivnim ponašanjem ili bolešću od koje boluje može ugroziti zdravstveno stanje i sigurnost drugih korisnika). Osim navedenog, iako nije obvezno, federalne ustanove socijalne skrbi imaju pravo uskratiti smještaj ukoliko nadležne institucije odbijaju prihvatiti obvezu plaćanja troškova smještaja, kao i drugih troškova na način i u visini utvrđenim ovim zakonom, odnosno aktima donesenim na temelju njega. Uspostavljanje modela prioritetskog smještaja također predstavlja novinu jer se korisnik upućen od strane nadležnoga tijela skrbništva prima na smještaj u federalne ustanove socijalne skrbi prioritavno u odnosu na druge podnositelje zahtjeva za smještaj.

Glede primjene mjera tjelesnog ograničavanja, ona je ovim zakonom predviđena samo za osobe s poteškoćama u intelektualnom razvoju i to u situacijama u kojima je to jedino sredstvo kojim se može otkloniti neposredna opasnost koja proizlazi iz ponašanja osobe, odnosno visoki stupanj rizika od tjelesnog povređivanja same osobe ili neke druge osobe u federalnoj ustanovi socijalne skrbi. U slučaju neophodne primjene ovakvih mjera primjenjuju se procedure utvrđene aktom o primjeni mjere tjelesnog ograničavanja, uključujući uvjete stručnog kadra, način odlučivanja o mjeri tjelesnog ograničavanja, metode i evidenciju, te način praćenja ove mjere. Što se tiče osoba s duševnim smetnjama, federalne ustanove socijalne skrbi su dužne takve osobe uputiti, odnosno odvesti do zdravstvene ustanove sekundarne ili tercijarne zdravstvene zaštite, koja ima odjel ili kliniku za psihijatriju, u kojoj se mogu provesti mjere tjelesnog ograničavanja sukladno propisima o zaštiti osoba s duševnim smetnjama.

V. Upravljanje, nadzor i rukovođenje federalnim ustanovama socijalne skrbi: U okviru ove cjeline utvrđuje se koja su to tijela upravljanja, nadzora i rukovođenja (upravno vijeće, nadzorno vijeće i ravnatelj), koje su njihove nadležnosti, tko ih i na koji način imenuje, te koji su posebni uvjeti za obnašanje ovih funkcija. Osim navedenog, definirane su i zapreke za imenovanje ovih tijela, kao i razlozi iz kojih mogu biti prijevremeno razriješeni. Glede broja članova i sastava upravnih vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi ocijenjeno je da je pet članova optimalan broj, dok je glede sastava predloženo da se imenuje jedan član iz reda stručnih uposlenika federalne ustanove socijalne skrbi u kojoj se vrši imenovanje, jedan iz reda zakonskih zastupnika korisnika koji se nalaze na smještaju u federalnoj ustanovi socijalne skrbi u kojoj se vrši imenovanje, te tri člana iz reda stručnih osoba iz oblasti i zvanja utvrđenih posebnim kriterijima za imenovanje u upravna vijeća ovih ustanova. Također, osmišljeno je i zakonsko rješenje za situacije u kojima može doći do neprijavlivanja kandidata ili neispunjavanja općih i posebnih uvjeta od strane prijavljenih kandidata iz reda stručnih uposlenika ili iz reda zakonskih zastupnika korisnika na način da će se u tim slučajevima na ove pozicije imenovati kandidati iz reda stručnih osoba iz oblasti i zvanja utvrđenih posebnim kriterijima za imenovanje u upravna vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi. Što se tiče tijela nadzora, Zakon predviđa da se ubuduće imenuje samo jedno Nadzorno vijeće koje bi vršilo nadzor nad financijskim poslovanjem svih pet federalnih ustanova socijalne skrbi.

Nadalje, glede naknada za rad u ovim tijelima predviđeno je da njihovu visinu utvrđuje Vlada Federacije, te da se iste isplaćuju iz proračuna Federacije što bi, s jedne strane, rasteretilo ustanove nepotrebnih financijskih izdvajanja, a osnivaču bi, s druge strane, osiguralo adekvatan mehanizam kontrole nad njihovim radom i, u konačnici, utjecalo na njihovu spremnost da aktivnije djeluju u korist zacrtanih strateških ciljeva u ovoj oblasti. Što se tiče plaće ravnatelja, ona se utvrđuje u visini do tri prosječne plaće u Federaciji pri čemu precizan iznos određuje upravno vijeće sukladno financijskim mogućnostima federalne ustanove socijalne skrbi. S ciljem onemogućavanja bilo kakvih zloupotreba ili donošenja odluka na štetu ustanova, upravno je vijeće na nacrt ovih odluka kao i pratećih ugovora iz stavka dužno pribaviti mišljenje Federalnog ministarstva rada i socijalne politike glede njihove usklađenosti s odredbama ovoga zakona kao i važećih propisa o radu.

VI. Financiranje djelatnosti federalnih ustanova socijalne skrbi: U okviru ove cjeline definiraju se izvori financiranja federalnih ustanova socijalne skrbi (iz naknada za pružene usluge, iz proračuna Federacije sukladno propisima o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine i iz subvencija, donacija i drugih izvora). Nadalje, za razliku od trenutnog modaliteta, odredbama iz ovoga poglavlja predviđeno je da upravna vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi jednom godišnje odlukom utvrđuju cijenu za pružene usluge smještaja i tretmana korisnika prema jedinstvenoj metodologiji koju propisuje federalni ministar rada i socijalne politike nakon

obavljenih konzultacija s Federalnim ministarstvom zdravstva, Federalnim ministarstvom obrazovanja i znanosti i Federalnim ministarstvom pravde, te uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog ministra financija. Pritom bi se sva pitanja vezana za cijenu usluga regulirala posebnim ugovorima između federalnih ustanova socijalne skrbi i fizičkih ili pravnih osoba koje djelomično ili u cijelosti snose troškove smještaja. Na koncu, s ciljem osiguranja transparentnosti u njihovom radu, federalne ustanove socijalne skrbi dužne su uspostaviti javne registre subvencija i donacija, te kapitalnih investicija i nabave stalnih sredstava. Glede osiguranja adekvatnije kontrole nad financijskim poslovanjem ovih ustanova, predviđeno je da Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine vrši financijske revizije i revizije učinka poslovanja federalnih ustanova socijalne skrbi prema godišnjim planovima revizije.

VII. Nadzor nad radom federalnih ustanova socijalne skrbi: U okviru ove cjeline definiraju se vrste nadzora koji se provodi (unutarnji, stručni i inspekcijski nadzor) s njihovim jasno definiranim sadržajem, načinom provedbe i nadležnim tijelima. Na ovaj se način, pored postojećih, ponovno uspostavlja federalna inspekcija za socijalnu i dječju zaštitu čime se u znatnoj mjeri prevazilazi problem nedostatka adekvatnih mehanizama nadzora nad radom ovih ustanova.

VIII. Prekršajne odredbe: U okviru ove cjeline utvrđuju se novčane kazne za federalne ustanove socijalne skrbi, kao i odgovorne osobe u njima ukoliko bude uočeno kršenje odredbi ovoga zakona.

IX. Prijelazne i završne odredbe: U okviru ove cjeline utvrđuju se način na koji će se prevazići zatečeno stanje u federalnim ustanovama socijalne skrbi, kao i rokovi za donošenje podzakonskih akata i usklađivanje s odredbama ovoga zakona. Tako je glede statusa aktualnih tijela upravljanja i nadzora predviđeno da ista nastavljaju obnašati svoje funkcije do imenovanja novih tijela upravljanja i nadzora po odredbama ovoga zakona, a najkasnije do šest mjeseci od dana stupanja ovoga zakona na snagu. Što se tiče statusa trenutnih korisnika, federalnim je ustanovama socijalne skrbi, koje u trenutku stupanja ovoga zakona na snagu budu imale na smještaju osobe koje po odredbama ovoga zakona ne mogu više biti korisnici njihovih usluga, dozvoljeno zadržavanje tih osoba ukoliko je to u njihovom najboljem interesu i ukoliko te osobe, odnosno njihovi zakonski zastupnici dadnu pisanu suglasnost glede njihovog daljnjeg zadržavanja.

IV. USKLAĐENOST ZAKONA S PROPISIMA EU

U odnosu na predmetnu materiju koja je uređena ovim zakonom nema relevantnih sekundarnih izvora prava EU s kojima je potrebno usklađivanje.

V. FINACIJSKA SREDSTVA

Glede financiranja federalnih ustanova socijalne skrbi predmetni Zakon o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine pretpostavlja tri standardna modela njihovog financiranja:

- a) iz naknada za pružene usluge;
- b) iz proračuna Federacije sukladno federalnim propisima o pripadnosti javnih prihoda;
- c) iz subvencija, donacija i drugih izvora.

S tim u vezi, treba naglasiti da predloženi modaliteti financiranja ne odstupaju od postojećih zakonskih rješenja i prakse, posebice ako se ima na umu da Federalno ministarstvo rada i socijalne politike svake godine na poziciji Tekućeg transfera neprofitnim organizacijama –

Sufinanciranje rada ustanova socijalne skrbi za zbrinjavanje na razini Federacije planira sredstva kojima nastoji osigurati potporu sistemu socijalnih usluga kroz stvaranje uvjeta za neometano redovno funkcioniranje ustanova socijalne skrbi na razini Federacije koje iz prihoda ostvarenih temeljem vlastite djelatnosti nisu u mogućnosti podmiriti troškove redovitog funkcioniranja. Osim toga, na poziciji Kapitalnog transfera neprofitnim organizacijama - Ustanovama za zbrinjavanje na razini Federacije, svake se godine planiraju sredstva predviđena za pružanje kvalitetnijih usluga smještaja i stručnog rada za osobe koje borave i rade u federalnim ustanovama socijalne skrbi, osiguranje neophodnih infrastrukturnih uvjeta za njihovo funkcioniranje, socijalno zbrinjavanje i osposobljavanje za samostalan život i rad prema mogućnostima i provođenje radne aktivnosti korisnika.

Imajući u vidu navedeno, kao i činjenicu da će, sukladno odredbama ovoga zakona, morati doći do reorganiziranja i transformiranja federalnih ustanova socijalne skrbi, te njihovog rasterećenja od nepotrebnih izdvajanja kao što su, primjerice, troškovi naknada upravnim i nadzornim vijećima kako bi se olakšao i omogućio proces uspostavljanja i razvijanja propisanih standarda, procjena je da će u narednom razdoblju neophodno biti osiguranje dodatnih sredstava na pozicijama postojećih stavki u Proračunu Federacije.

S tim u vezi, prema postojećem zakonskom rješenju, naknade upravnim i nadzornim vijećima isplaćuju se iz sredstava federalnih ustanova socijalne skrbi. Osim što u financijskom pogledu ovakvo rješenje predstavlja opterećenje za navedene ustanove, ono na neki način uopće ne prati logiku prema kojoj bi za vršenje zakonom propisane nadležnosti i obavljanje povjerenih im poslova u ime i za potrebe osnivača, ta tijela trebala biti istodobno i plaćena od strane tog istog osnivača. S obzirom da Zakon o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine predviđa korekciju postojećeg modela plaćanja predmetnih naknada u smislu njihovog planiranja i isplaćivanja iz proračuna Federacije, planirano je da na poziciji ugovorenih i posebnih usluga Federalnog ministarstva rada i socijalne politike dođe do uvećanja u okvirnom bruto iznosu od oko 197.000,00 KM na godišnjoj razini. Kalkulacija je rađena na pretpostavci da će osnovica za obračun ovih naknada biti prosječna neto plaća u Federaciji u prethodnoj godini, kao i pretpostavci da će se u narednom trogodišnjem razdoblju nastaviti trend rasta plaća, te da će iste biti utvrđene u visini 50% navedene osnovice za članove, odnosno 60% navedene osnovice za predsjednike upravnih vijeća.

Nadalje, imajući u vidu da će prema odredbama novog Zakona o ustanovama socijalne skrbi Zavod za odgoj muške djece i omladine – Sarajevo biti u mogućnosti smještati djecu i mlade ženskog spola, što do sada nije bio slučaj, pretpostavlja se da će doći do razmjernog porasta kako prihoda ove ustanove, tako i njezinih tekućih troškova. S tim u vezi, na poziciji Tekućeg transfera neprofitnim organizacijama – Sufinanciranje rada ustanova socijalne skrbi za zbrinjavanje na razini Federacije bit će potrebno, pored 700.000,00 KM koliko je za ovu namjenu izdvojeno u 2021. godini, osigurati dodatnih 951.000,00 KM kako bi se financijski podržalo tekuće poslovanje Zavoda za odgoj muške djece i omladine – Sarajevo i Ustanove iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški.

Što se tiče kapitalnih investicija federalnih ustanova socijalne skrbi koje su financiraju s pozicije Kapitalnog transfera neprofitnim organizacijama - Ustanovama za zbrinjavanje na razini Federacije planirano je da u narednih nekoliko godina one budu definirane u visini 3.000.000,00 KM što je povećanje od 1.000.000,00 KM u odnosu na proračun Federacije za 2022. godinu kojim je za ove namjene odobreno 2.000.000,00 KM. Imajući u vidu već započete investicije, kao i one koje će biti neophodno realizirati kako bi se federalne ustanove socijalne skrbi stabilizirale i uskladile s propisanim standardima, ova sredstva ne bi trebalo umanjivati kako se ne bi došlo u situaciju nemogućnosti provedbe i finaliziranja već započetih procesa.

Nadalje, imajući u vidu da će se, prema odredbama ovoga zakona, uspostaviti samo jedno nadzorno vijeće koje će propisane nadležnosti provoditi za svih pet federalnih ustanova socijalne skrbi, planirano je da se naknade njegovim članovima također isplaćuju iz proračuna Federacije s pozicije ugovorenih i drugih posebnih usluga Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. S tim u vezi, koristeći se istim parametrima kao i u slučaju upravnih vijeća, procijenjeno je da će na godišnjoj razini za ovu namjenu biti potrebno izdvojiti dodatnih 39.500,00 KM. Kalkulacija je rađena na pretpostavci da će osnovica za obračun ovih naknada biti prosječna neto plaća u Federaciji u prethodnoj godini, kao i pretpostavci da će se u narednom trogodišnjem razdoblju nastaviti trend rasta plaća, te da će iste biti utvrđene u visini 50% navedene osnovice za članove, odnosno 60% navedene osnovice za predsjednike upravnih vijeća.

Što se tiče stručnog nadzora nad federalnim ustanovama socijalne skrbi, isti vrši posebno povjerenstvo koje formira federalni ministar rada i socijalne politike od stručnih osoba s Liste stručnih nadzornika u federalnim ustanovama socijalne skrbi koju utvrđuje Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Pritom su stručni nadzornici osobe profesionalne orijentacije koje imaju stručno zvanje, iskustvo i druge kompetencije potrebne za obavljanje poslova stručnog nadzora u ustanovi što će se regulirati posebnim propisom o vršenju stručnog nadzora kojim će se detaljnije urediti način i sadržaj provedbe stručnog nadzora, opći i posebni kriteriji za odabir stručnih nadzornika, forma i sadržaj liste stručnih nadzornika, način formiranja povjerenstva za provedbu stručnog nadzora, sadržaj zapisnika o provedenom stručnom nadzoru, sadržaj evidencije o provedenim stručnim nadzorima i datim preporukama i naloženim mjerama, kao i druga pitanja značajna za obavljanje stručnog nadzora nad federalnim ustanovama socijalne skrbi. Imajući u vidu navedeno, predviđa se da će za provedbu stručnog nadzora nad federalnim ustanovama socijalne skrbi biti potrebno izdvojiti oko 15.000,00 KM na godišnjoj razini.

Na koncu, Zakonom o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine predviđeno je da se dijete smješteno u federalnu ustanovu socijalne skrbi uključuje u redovne ili prilagođene obrazovne programe pri odgojno-obrazovnim ustanovama koje djeluju na području na kojemu federalna ustanova socijalne skrbi ima sjedište. Međutim, ukoliko to, prema stručnoj procjeni nadležnog tijela, nije moguće, dijete se tada uključuje u odobrene prilagođene obrazovne programe osposobljavanja koje organizira i provodi federalna ustanova socijalne skrbi. Imajući u vidu da provedba navedenih obrazovno-odgojnih aktivnosti zahtijeva određene stručne kapacitete, kao i osiguranje drugih tehničkih i infrastrukturnih pretpostavki, Zakonom je predviđeno da se iz proračuna Federacije na poziciji Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti za navedne namjene na godišnjoj razini izdvoji oko 200.000,00 KM.

Imajući u vidu sve što je prethodno navedeno, u narednoj je tabeli dat pregled sredstava koja će u narednom trogodišnjem razdoblju biti potrebno izdvojiti iz Proračuna Federacije za implementaciju Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije.

Tekući transfer neprofitnim organizacijama – Sufinanciranje rada ustanova socijalne skrbi na razini Federacije			
Namjena	Sredstva odobrena u 2022. godini u KM	Sredstva za 2023. godinu u KM	Sredstva za 2024. godinu u KM
Podrška tekućem poslovanju federalnih ustanova socijalne skrbi	1.700.000,00	1.487.000,00	1.487.000,00
Kapitalni transfer neprofitnim organizacijama - Ustanovama za zbrinjavanje na razini Federacije			

Namjena	Sredstva odobrena u 2022. godini u KM	Sredstva za 2023. godinu u KM	Sredstva za 2024. godinu u KM
Kapitalne investicije i nabava stalnih sredstava	2.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00
Program podrške Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti federalnim ustanovama socijalne skrbi			
Namjena	Sredstva odobrena u 2022. godini u KM	Sredstva za 2023. godinu u KM	Sredstva za 2024. godinu u KM
Troškovi pohađanja redovnih ili prilagođenih obrazovnih programa i provedbe prilagođenih obrazovnih programa osposobljavanja	0,00	200.000,00	200.000,00
Ugovorene i posebne usluge			
Namjena	Sredstva odobrena u 2022. godini u KM	Sredstva za 2023. godinu u KM	Sredstva za 2024. godinu u KM
Bruto naknade članovima nadzornog vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi	0,00	39.011,81	39.597,73
Bruto naknade članovima upravnih vijeća federalnih ustanova socijalne skrbi	0,00	195.059,04	197.988,64
Troškovi provedbe stručnog nadzora nad federalnim ustanovama socijalne skrbi	0,00	15.000,00	15.000,00
Ukupno	3.700.000,00	4.936.070,85	4.939.586,37

VI. KONZULTACIJE I PRIBAVLJENA MIŠLJENJA

Nakon što je imenovana Radna skupina, koja je uključivala predstavnike relevantnih nadležnih ministarstava kao i nevladinih organizacija "Dajte nam šansu" i SUMERO, sačinila i dostavila Zakon o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je dodatno provelo konzultacije s ključnim institucijama na koje se predmetna materija odnosi. S tim u vezi, navedeni je Zakon 08. prosinca 2020. godine dostavljen na davanje komentara i prijedloga sljedećim institucijama:

1. Instituciji ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine,
2. Federalnom ministarstvu zdravstva,
3. Federalnom ministarstvu financija,
4. Federalnom ministarstvu pravde,
5. Federalnom ministarstvu obrazovanja i znanosti,
6. Federalnoj upravi za inspekcijske poslove,
7. Uredu za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine,
8. Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo,
9. Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin,
10. Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba – Bakovići,
11. Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine – Pazarić,
12. Zavodu za odgoj muške djece i omladine – Sarajevo i
13. Ustanovi iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški.

Osim navedenog, Ministarstvo je 11. siječnja 2021. godine organiziralo i poseban radno-konzultativni sastanak s rukovodstvom federalnih ustanova socijalne skrbi na kojemu su

razmatrana ključna zakonska rješenja kao i potencijalne implikacije koje će ista imati ubuduće na njihov rad i funkcioniranje. Na koncu, treba naglasiti da se do 13. siječnja 2021. godine, kada je bio zadnji rok za dostavljanje prijedloga i komentara, od prethodno navedenih 13 institucija njih osam očitovalo na tekst Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine. Zaprimljeni su prijedlozi i komentari uneseni i objedinjeni u Obrascu za objedinjene pisanih prijedloga i komentara na predloženi propis koja je sastavni dio materijala koji se prilažu uz Prednacrt Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine.

Nakon provedenih konzultacija i analiziranja datih prijedloga i komentara, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je pripremio finalni tekst Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine, koji je, sukladno članku 27. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br.6/10, 37/10 i 62/10), aktom broj: 05-02/1-3296/19 od 28. siječnja 2021. godine dostavljen sljedećim institucijama i organizacijama na očitovanje i pribavljanje mišljenja:

1. Ured Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Europske unije;
2. Federalno ministarstvo financija;
3. Federalno ministarstvo pravde;
4. Federalno ministarstvo zdravstva;
5. Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti;
6. Federalna uprava za inspekcijske poslove;
7. Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine;
8. Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

Nakon pribavljanja mišljenja navedenih institucija, te na temelju njih izvršenih intervencija u tekst propisa, predmetni je Zakon dostavljen Vladi Federacije koja ga je razmatrala i u formi nacrtu utvrdila na svojoj 264. sjednici od 22. travnja 2021. godine, te ga uputila u parlamentarnu proceduru. Slijedom navedenog, Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je na svojoj 22. redovitoj sjednici od 26. svibnja 2021. godine prihvatio Nacrt Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine uz konstataciju da isti može poslužiti kao osnov za izradu Prijedloga ovoga zakona. To je isto učinio i Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na svojoj 14. redovitoj sjednici od 04. studenog 2021. godine pri čemu je predlagatelj zadužio da, sukladno procedurama predviđenim Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, provede javnu raspravu u trajanju od 60 dana.

Postupajući sukladno zaduženju Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je u razdoblju od 22. studenog 2021. godine pa do 20. siječnja 2022. godine provelo javne rasprave pri čemu je predmetni Zakon bio dostupan na zvaničnoj web stranici Ministarstva (www.fmrsp.gov.ba) u rubrici pod nazivom "Novosti" zajedno s pripadajućim Obrascem za dostavljanje pisanih komentara, primjedbi, prijedloga i sugestija na predloženi propis. Svi su zainteresirani subjekti, odnosno pravne ili fizičke osobe bili pozvani da se uključe u proces izrade što kvalitetnijih zakonskih rješenja u ovoj oblasti kroz dostavljanje svojih komentara i prijedloga koji su sublimirani i prikazani u posebnom tabelarnom prikazu koji je sastavni dio Zakona.

Nadalje, sukladno zaduženju s 14. redovite sjednice Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine od 04. studenog 2021. godine, Stručna služba Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je Nacrt Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine dostavila kantonalnim skupštinama s ciljem pribavljanja njihovih mišljenja. Slijedom navedenog, na predmetni su se Zakon očitovale sljedeće kantonalne institucije:

1. Vlada Unsko-sanskog kantona – Zaključak broj: 03-017-3777/2021 od 01. prosinca 2021. godine;
2. Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike Unsko-sanskog kantona – Mišljenje broj: 09-02-11836-2/21 od 24. studeni 2021. godine;
3. Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona – Mišljenje broj: 10-02-11836-3/21 od 29. studeni 2021. godine;
4. Skupština Tuzlanskog kantona – Zaključak broj: 01-02-657-6/21 od 22. prosinca 2021. godine;
5. Vlada Tuzlanskog kantona – Zaključak broj: 02/1-02-26902/21 od 13. prosinca 2021. godine;
6. Komisija za rad i socijalnu politiku Skupštine Tuzlanskog kantona – Izvještaj broj: 02-02-657-5/21 od 20. prosinca 2021. godine;
7. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak – Mišljenje broj: 09/1-31-028471/21 od 06. prosinca 2021. godine;
8. Skupština Kantona Središnja Bosna - Zaključak broj: 01-02-1243/21 od 28. prosinca 2021. godine;
9. Vlada Kantona Središnja Bosna - Zaključak broj: 01-04.1-8358/21-2 od 02. prosinca 2021. godine;
10. Skupština Zeničko-dobojskog kantona - Zaključak broj: 01-02-1723/22 od 03. veljače 2022. godine;
11. Komisija za rad, socijalnu politiku, izbjeglice i zdravstvo Skupštine Zeničko-dobojskog kantona - Izvještaj broj: 01-31-907-1/22 od 20. siječnja 2022. godine;
12. Vlada Zeničko-dobojskog kantona - Zaključak broj: 02-02-17043/21 od 23. prosinca 2021. godine;
13. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona - Mišljenje broj: 09-02-14921-1-1/21 od 14. prosinca 2021. godine.

Dostavljeni komentari i prijedlozi prethodno navedenih kantonalnih institucija, koji su se odnosili na pojedina zakonska rješenja, sublimirani su i prikazani u okviru posebnog tabelarnog prikaza koji je sastavni dio Zakona. Nakon analiziranja svih zaprimljenih prijedloga i komentara, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je pripremilo finalni tekst Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine, koji je, sukladno članku 27. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br.6/10, 37/10 i 62/10), aktom broj: 05-02/1-3296/19 od 01. travnja 2022. godine dostavilo sljedećim institucijama i organizacijama na očitovanje i pribavljanje mišljenja:

1. Ured Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Europske unije;
2. Federalno ministarstvo financija;
3. Federalno ministarstvo pravde;
4. Federalno ministarstvo zdravstva;
5. Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti;
6. Federalna uprava za inspekcijske poslove;
7. Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine;
8. Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

Slijedom navedenog, u narednoj se tabeli nalazi prikaz pristiglih mišljenja i prijedloga od strane navedenih institucija, te stav Predlagača u vezi dostavljenih mišljenja.

Ured Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Europske unije - Akt broj: 01-02-02/1-31-270/22 od 07. travnja 2022. godine

Sadržaj mišljenja/prijedloga/komentara	Stav Predlagača Zakona
Ured Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Europske unije je dostavio mišljenje kojim konstatira da je uvidom u dostavljeni tekst Nacrta Zakona utvrđeno da se radi o propisu koji je bio na razmatranju u domovima Parlamenata Federacije BiH, te da je o istom obavljena široka javna rasprava pri čemu je sam tekst Zakona pretrpio određene izmjene glede pojedinih odredbi. Te se izmjene prvenstveno odnose na jasnije i preciznije formulacije s ciljem da prilikom neposredne primjene propisa ne bi eventualno dolazilo do različitog tumačenja pa samim tim i do različitog postupanja. Ured, nadalje, konstatira da je Obradivač, sukladno Uredbi o procjeni uticaja propisa ("Službene novine Federacije BiH", broj: 67/20), dostavio pravilno popunjen Obrazac za provođenje skraćene procjene utjecaja Nacrta Zakona (Obrazac broj 1a). S tim u svezi, Ured je dostavio potpisanu i ovjerenu Kontrolnu izjavu o provedenoj procjeni utjecaja propisa (Obrazac broj 2). Također, Ured konstatira da je obrađivač u dostavljenoj pravilno popunjenoj Izjavi o usklađenosti konstatirao da ne postoje propisi sekundarnog zakonodavstva Europske unije koji uređuju predmetnu materiju, te je stoga Ured uvažio konstataciju obrađivača i dostavio potpisanu i ovjerenu Izjavu o usklađenosti.	Predlagač je primio na znanje predmetno mišljenje koje nije zahtijevalo daljnje intervencije u propisu.

Federalno ministarstvo financija - Akt broj: 06-02-4-2651/22 od 11. travnja 2022. godine

Sadržaj mišljenja/prijedloga/komentara	Stav Predlagača Zakona
Federalno ministarstvo financija je konstatiralo da je Predlagač, na temelju Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na proračun ("Službene novine Federacije BiH", br. 34/16 i 15/18), uz Nacrta Zakona priložio Obrazac izjave o fiskalnoj procjeni IFP-DA kojim je konstatirao da su u Proračunu Federacije BiH za 2022. godinu na ekonomskim kodovima 614000 - Tekući transferi i drugi tekući rashodi i 615000 - Kapitalni transferi, planirana financijska sredstva u ukupnom iznosu od 3.700.000,00 KM. Nadalje je predviđeno da će za implementiranje Zakona u 2023. godini biti potrebno osigurati sredstva u ukupnom iznosu od 4.936.071,00 KM, odnosno 4.939.586,00 KM u 2024. godini. Obzirom da Zakon predviđa korekciju postojećeg modela plaćanja troškova naknada upravnim i nadzornim vijećima u smislu njihovog planiranja i isplaćivanja iz Proračuna Federacije BiH, planirano je da na ekonomskom kodu 631900 - Ugovorne i druge posebne usluge Federalnog ministarstva rada i socijalne politike dođe do povećanja u iznosu od 249.071,00 KM u 2023. godini, odnosno 252.586,00 KM u 2024. godini. Nadalje, na poziciji Tekućeg transfera neprofitnim organizacijama - Sufinanciranje rada ustanova socijalne zaštite za zbrinjavanje na razini Federacije BiH bit će potrebno osigurati financijska sredstva u iznosu od 1.687.000,00 KM za 2023. godinu, te isti iznos i za 2024. godinu, kako bi se financijski podržalo tekuće poslovanje Zavoda za odgoj muške djece i omladine - Sarajevo i Ustanove iz djelokruga socijalne zaštite - Ljubuški. Zatim, imajući u vidu već započete investicije, kao i one koje će biti neophodno realizirati u 2023. i 2024. godini, na poziciji Kapitalnog transfera potrebno je osigurati iznos od po 3.000.000,00 KM za svaku pojedinu godinu. Također, za provođenje stručnog nadzora nad federalnim ustanovama socijalne skrbi neophodno je na godišnjoj razini osigurati financijska sredstva u iznosu od 15.000,00 KM, te za provođenje obrazovno-odgojnih aktivnosti djece smještene u	Predlagač je primio na znanje predmetno mišljenje koje nije zahtijevalo daljnje intervencije u propisu. Glede jedine iznesene sugestije da se preispita mogućnost zadržavanja postojećeg modela financiranja naknada članovima upravnih vijeća prema kojemu se one isplaćuju iz sredstava federalnih ustanova socijalne skrbi, Predlagač je stava da se ovakav model u dosadašnjoj praksi pokazao neadekvatnim i manjkavim iz nekoliko razloga. Prije svega, kako upravna, tako i nadzorna vijeća ovih ustanova imenuje Vlada Federacije da u ime i za potrebe osnivača obavljaju poslove upravljanja i nadzora zbog čega je sasvim opravdano i svrsishodno da njihov angažman bude i financiran iz sredstava osnivača. Time se osigurava dragocjen mehanizam nadzora nad radom ovih tijela u smislu njihovih jasnije odgovornosti prema osnivaču i kontrole nad financijskim izdvajanjima za ove namjene koja su ponekad znala biti neopravdano visoka. Drugi važan razlog promjene modaliteta financiranja naknada članovima upravnih i nadzornih vijeća leži u činjenici da bi se na taj način federalne ustanove socijalne skrbi rasteretile financijskih izdvajanja za ove namjene, te bi raspoloživa sredstva mogle usmjeriti na jačanje vlastitih stručnih kapaciteta koji, kako su to dosadašnje analize pokazale, nisu dostatni za adekvatno pružanje usluge socijalnog zbrinjavanja i podrške. Na koncu treba i napomenuti da predloženi modalitet ipak neće dovesti do većih proračunskih izdvajanja u odnosu na postojeća izdvajanja kako je to i prikazano u Obrascu izjave o fiskalnoj procjeni IFP-DA.

federalne ustanove socijalne skrbi potrebno je na godišnjoj razini osigurati iznos od 200.000,00 KM.

Nadalje, razmatrajući dostavljeni Nacrt Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo financija konstatira da je uočeno da je Predlagač uvažio primjedbe u pogledu pojedinih zakonskih rješenja dostavljenih od strane Federalnog ministarstva financija ranijim aktom broj: 06-02-4-941/21 od 24. ožujka 2021. godine. Stoga se jedina primjedba Federalnog ministarstva financija, kada je u pitanju osiguranje finansijskih sredstava za implementiranje ovoga zakona, odnosi na preispitivanje mogućnosti da se finansijska sredstva namijenjena za troškove naknada za upravna vijeća isplaćuju iz sredstava ustanova socijalne skrbi, imajući u vidu da se radi o tijelima upravljanja tih pojedinačnih institucija.

Na temelju prethodno navedenog, Federalno ministarstvo financija, u okviru svoje nadležnosti, a na temelju dostavljenog obrasca IFP-DA, ističe da za provođenje Nacrta Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine, nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu. U narednim godinama finansijska sredstva će se planirati sukladno mogućnostima Proračuna Federacije BiH.

Na koncu, Federalno ministarstvo financija ističe da je ovo mišljenje dato na temelju odredbi nacrta Zakona koji se obrađuje i podataka navedenih u Obrazcu IFP-DA Izjave o fiskalnoj procjeni, čija je točnost u isključivoj odgovornosti Predlagača, te da će se, ukoliko se naknadno utvrdi da navedene odredbe i podaci odstupaju od stvarnog činjeničnog stanja, ovo mišljenje staviti van snage.

Federalno ministarstvo pravde - Akt broj: 01/03-02-6-1144/22 od 11. travnja 2022. godine

Sadržaj mišljenja/prijedloga/komentara	Stav Predlagača Zakona
U pogledu Nacrta Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo pravde je istaklo da u nema primjedbi glede pitanja za koja je ono nadležno na temelju odredbi članka 27. stavak 1. alineja 2. Poslovnika o radu Vlade Federacije BiH.	Predlagač je primio na znanje predmetno mišljenje koje nije zahtijevalo daljnje intervencije u propisu.

Federalno ministarstvo zdravstva - Akt broj: 05-33-2185/22 od 27. travnja 2022. godine

Sadržaj mišljenja/prijedloga/komentara	Stav Predlagača Zakona
Federalno ministarstvo zdravstva konstatira da je ranije dostavilo očitovanje na tekst Prednacrt Zakona s Obrascem u koji su uneseni komentari, prijedlozi i sugestije, a u okviru njegovog djelokruga rada. U odnosu na to očitovanje, u Nacrtu je Zakona Predlagač prihvatio i/ili modificirao određeni broj dostavljenih prijedloga i sugestija. Drugi dio prijedloga nije prihvaćen, te Federalno ministarstvo zdravstva smatra da razlozi neprihvatanja određenih prijedloga i sugestija nisu dovoljno argumentirani. Slijedom toga, ovo Ministarstvo ističe da ostaje kod ranije iznesenih komentara, prijedloga i sugestija, posebice glede naziva, načina usvajanja i davanja suglasnosti na temeljni akt federalnih ustanova socijalne skrbi, navođenje kriterija za članove upravnog i nadzornog vijeća u tekstu zakona, te korištenje izraza "duševne smetnje" umjesto kojega bi trebalo stajati "mentalni poremećaji" radi usklađivanja s novim pravnim okvirom u ovoj oblasti. Naime, uloga osnivača federalnih ustanova socijalne zaštite nije definirana Nacrtom Zakona, kako u smislu usvajanja statuta/pravila o radu, tako ni u smislu izvješćivanja Parlamenta Federacije BiH o radu tih ustanova što	Glede općih primjedbi Federalnog ministarstva zdravstva glede naziva, načina usvajanja i davanja suglasnosti na temeljni akt federalnih ustanova socijalne skrbi, Predlagač još jednom konstatira da Zakon o ustanovama ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/92, 8/93 i 13/94), kao <i>lex generalis</i> , pravila, a ne statut definira kao temeljni opći akt ustanova, te su istim propisom definirani osnovni elementi koje pravila moraju sadržavati. Imajući u vidu navedeno, Predlagač je stava da se treba pridržavati postojećih propisa kojima je ova materija već regulirana. Osim toga, statut je kao opći akt primjereniji gospodarskim društvima, negoli ustanovama kao neprofitnim organizacijama. Što se tiče primjedbe da suglasnost na osnovni opći akt, umjesto Vlade Federacije, treba davati Parlament Federacije, Predlagač je stava da bi se na taj način nepotrebno opteretila i usložnila procedura. Međutim, uvažavajući stav da osnivač treba biti informiran o navedenom, uvrštena je odredba kojom je definirano da je o datoj suglasnosti Vlada Federacije dužna izvijestiti osnivača. Osim toga, Zakonom je utvrđena i obveza ustanova da opći akt objavljuju u Službenim novinama Federacije BiH čime je isti učinjen javnim i transparentnim. Što

otvara pitanje uopće konzumiranja osnivačkih prava nad ovim tipom ustanova.	se tiče primjedbe glede navođenja kriterija za članove upravnog i nadzornog vijeća u tekstu Zakona, Predlagač ostaje pri stavu da se zakonskim utvrđivanjem posebnih uvjeta članstvo u ovim tijelima značajno profesionalizira i da se zakonski onemogućava imenovanje profesionalno nekompetetnih osoba. Na koncu, glede primjedbe na korištenje izraza "duševne smetnje", Predlagač ukazuje na činjenicu da se korištena terminologija oslanja isključivo na postojeće propise iz oblasti zdravstvene zaštite, posebice na Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama u kojemu se ne koristi izraz "mentalni poremećaji". Ukoliko u relevantnim propisima iz oblasti zdravstvene zaštite dođe do promjene korištene terminologije, ovaj će se propis također u tom pogledu uskladiti. Do tada Predlagač smatra da treba ostati pri izrazu "duševne smetnje" kako u praksi ne bi dolazilo do problema u primjeni ovoga zakona.
U članku 8. stavak (1) riječi: "duševnog oporavka" potrebno je zamijeniti riječima: "mentalnog oporavka".	Prijedlog nije prihvaćen iz razloga što se, kako je to već navedeno, korištena terminologija oslanja isključivo na postojeće propise iz oblasti zdravstvene zaštite, posebice na Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama u kojemu se ne koristi izraz "mentalni oporavak". Ukoliko u relevantnim propisima iz oblasti zdravstvene zaštite dođe do promjene korištene terminologije, ovaj će se propis također u tom pogledu uskladiti. Do tada Predlagač smatra da treba ostati pri izrazu "duševni oporavak" kako u praksi ne bi dolazilo do problema u primjeni ovoga zakona.
U članku 11. potrebno je razmotriti odnos dva stavka. Naime, u stavku (1) se govori o dijagnostičko-opervacijskom tretmanu maloljetnika, dok se u stavku (2) istoga članka govori o pravilniku federalnog ministra zdravstva za pružanje usluge dijagnostičko-opervacijskog tretmana "a prema djelatnosti federalnih ustanova socijalne zaštite za koju su registrirane". Kako bi bio jasan opseg ovog podzakonskog akta, potrebno je precizirati da li se isti odnosi samo na maloljetnike ili na sve korisnike ovih ustanova. Ako je intencija da se uredi dijagnostičko-opervacijski tretman uopće, onda je važno intervenirati na stavak (1) u članku 11. i brisati riječ "maloljetnika".	Prijedlog je prihvaćen, te je predmetna odredba korigirana na predloženi način.
U čl. 13, 14. i 16. riječi: "osobe s duševnim smetnjama" zamijeniti riječima: "osobe s mentalnim poremećajima".	Prijedlog nije prihvaćen iz razloga što se, kako je to već navedeno, korištena terminologija oslanja isključivo na postojeće propise iz oblasti zdravstvene zaštite, posebice na Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama u kojemu se ne koristi izraz "mentalni poremećaj". Ukoliko u relevantnim propisima iz oblasti zdravstvene zaštite dođe do promjene korištene terminologije, ovaj će se propis također u tom pogledu uskladiti. Do tada Predlagač smatra da treba ostati pri izrazu "duševne smetnje" kako u praksi ne bi dolazilo do problema u primjeni ovoga zakona.
U članku 22. stavak (4) vrši se pozivanje na stavak (6) ovoga članka, iako sam članak sadrži pet, a ne šest stavaka. U istom stavku (4) iza riječi: "magistar farmacije ljekarne" treba dodati riječi: "odnosno magistar farmacije iz ustanove socijalne zaštite".	Prijedlog je prihvaćen na način da je predmetna odredba formulirana na sljedeći način: "Za primjenu lijekova u federalnim ustanovama socijalne skrbi u stručnom su smislu odgovorni magistar farmacije ljekarne preko koje se vrši nabava lijekova, kao i zdravstveni radnici koji daju lijekove korisnicima u federalnoj ustanovi socijalne skrbi".
U članku 36. u stavku (2) riječi: "duševnog stanja" potrebno je zamijeniti riječima: "mentalnog stanja".	Prijedlog nije prihvaćen iz razloga što se, kako je to već navedeno, korištena terminologija oslanja isključivo na postojeće propise iz oblasti zdravstvene zaštite, posebice na Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama u kojemu se ne koristi izraz "mentalno stanje". Ukoliko u relevantnim propisima iz oblasti zdravstvene zaštite dođe do promjene korištene terminologije, ovaj će se propis također u tom pogledu uskladiti. Do tada Predlagač smatra da treba ostati pri izrazu "duševno stanje" kako u praksi ne bi dolazilo do problema u primjeni ovoga zakona.
U članku 42. u stavku (4) i stavku (5) riječi "duševno/i", zamijeniti riječima "mentalno/i".	Prijedlog nije prihvaćen iz razloga što se, kako je to već navedeno, korištena terminologija oslanja isključivo na postojeće propise iz oblasti zdravstvene zaštite, posebice na Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama u kojemu se ne koristi izraz

	"mentalno/i". Ukoliko u relevantnim propisima iz oblasti zdravstvene zaštite dođe do promjene korištene terminologije, ovaj će se propis također u tom pogledu uskladiti. Do tada Predlagač smatra da treba ostati pri izrazu "duševno/i" kako u praksi ne bi dolazilo do problema u primjeni ovoga zakona.
U članku 69. koji se odnosi na finansijsko poslovanje federalnih ustanova socijalne skrbi, u stavku (7) predviđeno je da se plan finansijskog konsolidiranja dostavlja "na upoznavanje Vladi Federacije". Plan finansijske konsolidacije mora imati više razina razmatranja i davanja suglasnosti. Ponovno se ukazuje na ulogu osnivača, a to je Parlament Federacije BiH.	Prijedlog je prihvaćen, te je predmetni članak dopunjen sljedećim stavcima: "(6) Višak rashoda nad prihodima federalne ustanove socijalne skrbi pokrivaju neraspoređenim viškom prihoda iz prethodnog razdoblja, mjerama štednje, osiguranjem dodatnih izvora prihoda ili drugim zakonski dopuštenim mjerama. (7) Odluku o načinu pokrivanja rashoda koji su do 10% viši od ukupno ostvarenih prihoda donosi, na prijedlog ravnatelja i uz prethodno pribavljeno mišljenje nadzornog vijeća, upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi u roku od 30 dana od dana sačinjavanja završnog obračuna. (8) U slučajevima kada rashodi prelaze 10% ukupno ostvarenih prihoda, federalna ustanova socijalne skrbi dužna je u roku od 30 dana od dana sačinjavanja završnog obračuna izraditi prijedlog plana finansijskog konsolidiranja kojim će utvrditi način pokrivanja viška rashoda nad prihodima. (9) Prijedlog plana iz stavka (7) ovoga članka federalna ustanova socijalne skrbi dostavlja Vladi Federacije na razmatranje i davanje suglasnosti zajedno s prethodno pribavljenim mišljenjima nadzornog vijeća i Federalnog vijeća. (10) Prijedlog plana iz stavka (7) ovoga članka dostavlja se suglasnosti od strane Vlade Federacije upravno vijeće federalne ustanove socijalne skrbi može donijeti plan finansijskog konsolidiranja iz stavka (7) ovoga članka. (11) O datoj suglasnosti iz stavka (8) ovoga članka Vlada Federacije je dužna izvijestiti osnivača".
U kaznenim odredbama, iza članka 83. Nacrta zakona, treba dodati poseban članak kojim bi se uvela novčana kazna za zavode zdravstvenog osiguranja i dom zdravlja u sjedištu ustanove socijalne zaštite koji ne zaključe ugovore iz stavka (3) članka 9. Nacrta Zakona, kao i posebna kazna za federalne ustanove socijalne skrbi koje ne zaključe ugovore iz stavka (4) članka 9. Nacrta Zakona. Ovo u cilju izbjegavanja situacija u kojima nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja ne žele da zaključe ugovore, iako se uredno uplaćuju sredstva doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za korisnike, koji su privremeno smješteni u socijalne ustanove. Ovakvu negativnu praksu moguće je prekinuti jedino kaznenom politikom, kako bi korisnici usluga ostvarili svoja prava na primarnu zdravstvenu zaštitu u mjestu svoga privremenog boravišta (tijekom smještaja u federalnoj ustanovi socijalne skrbi).	Prijedlog je prihvaćen, te je u tekst Zakona uvršten članak 85. (Novčana kazna za institucije i ustanove zdravstvene zaštite i osiguranja) kojim je utvrđeno sljedeće: "Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj: a) nadležni zavod zdravstvenog osiguranja kantona i dom zdravlja koji se nalazi u mjestu sjedišta federalne ustanove socijalne skrbi ukoliko međusobno ne sklope pojedinačne ugovore o osiguranju primarne zdravstvene zaštite za korisnike čije prebivalište nije u mjestu sjedišta federalne ustanove socijalne skrbi u kojoj se nalazi na smještaju; b) nadležni zavod zdravstvenog osiguranja kantona ukoliko s federalnom ustanovom socijalne skrbi ne sklope pojedinačne ugovore o osiguranju sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite za korisnike koji su, po mjestu svoga prebivališta, u njegovoj mjesnoj nadležnosti".
Članak 86. potrebno je brisati, budući da je poseban propis kojim će se urediti pitanje ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje za osobe koje se nalaze na smještaju u ustanovama socijalne skrbi izvan kantona u kojima imaju prebivalište, izravno vezan za propise o doprinosima. Kada se promijeni propis o doprinosima, to će otvoriti i mogućnost izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju. Donošenje potpuno novog propisa nije rješenje jer, primarno, propisi o doprinosima moraju pretrpiti izmjene. Skreće se pažnja da je u Zakonu o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21), uplata obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje vezana isključivo za mjesto prebivališta, te su sva daljnja rješenja u propisima o zdravstvenom osiguranju također vezana za rješenja iz tog Zakona. Status osiguranika i redovna uplata doprinosa za zdravstveno osiguranje podrazumijevaju mogućnost ovjere zdravstvene knjižice, odnosno predstavljaju finansijsko pokriće za neometano korištenje zdravstvene zaštite	Prijedlog nije prihvaćen iz razloga što je Predlagač, kroz šire konzultacije s federalnim ustanovama socijalne skrbi, nadležnim kantonalnim ministarstvima i centrima za socijalni rad, došao do zaključka da se problem ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu osoba koje se nalaze na smještaju izvan svojih matičnih kantona u kojima imaju prebivalište može riješiti na jednostavniji način, odnosno donošenjem posebnog propisa koji ne bi zahtijevao sveobuhvatne intervencije u trenutna zakonska rješenja. Drugim riječima kazano: pitanje ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu ove kategorije osoba ne treba vezivati za njihovo prebivalište, nego za modalitete prema kojima se ona osigurava. Primjerice, iako je u ovom zakonu prihvaćeno kao privremeno i prijelazno rješenje, modalitet po kojemu ustanove socijalne skrbi trebaju sklapati pojedinačne ugovore s kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, dugoročno gledano, nije adekvatan iz razloga što navedeni zavodi veoma često ili ne žele potpisati te ugovore ili nameću njima prihvatljive cijene čime se ustanove socijalne skrbi dovode u finansijski

koja se financira sredstvima obveznog zdravstvenog osiguranja. Osiguranik ostvaruje zdravstvenu zaštitu samo u zdravstvenim ustanovama s kojim je njegov matični zavod zdravstvenog osiguranja kantona zaključio ugovor. Kao što je i u ovom Nacrtu zakona naznačeno, izlaz se traži u ugovorima između nadležnih zavoda zdravstvenog osiguranja i najbližeg doma zdravlja koji gravitira ustanovi socijalne skrbi, kako bi pravo na zdravstvenu zaštitu na primarnoj razini bilo potpuno ispoštovano u mjestu gdje korisnik boravi (izvan svog kantona i svog mjesta prebivališta).	nepovoljan položaj. Iz navedenih bi razloga i uz uvažavanje zakonom propisanih nadležnosti bilo neophodno da se na razini Federacije donese poseban propis iz domena zdravstvene zaštite, posebice u segmentu sekundarne i tercijarne, kojim bi se, između ostaloga, utvrdila jedinstvena metodologija za izračun troškova zdravstvene zaštite osoba smještenih u ustanove izvan njihovih matičnih kantona, način ugovaranja između nadležnih kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, modalitet plaćanja i slično. Osim navedenog, Predlagač ukazuje i na činjenicu da bi ovim posebnim propisom trebalo urediti i druga pitanja kao što su, primjerice, način nabave i skladištenja lijekova u ustanovama koje nisu primarno zdravstvenog karaktera ili standardi pružanja zdravstvene njege i slično.
Federalno ministarstvo zdravstva ističe da određene obveze na temelju Akcijskog plana radi prevencije budućih povreda ljudskih prava po presudi Europskog suda za ljudska prava Hadžimejlić i dr. protiv Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Akcijski plan), još uvijek nisu realizirane, a odnose se na reviziju rješenja o stanju socijalne potrebe, odnosno obvezu pravne regulacije procedure za prijem korisnika u ustanove socijalne skrbi. Podsjeća se da su, pri izradi Akcijskog plana, uzeti u obzir međunarodni standardi u ovoj oblasti, kao i zaključci Okruglog stola održanog 06. listopada 2016. godine, te su ciljevi definirani na način da u zakonodavnom i praktičnom smislu u potpunosti udovolje standardima poštivanja ljudskih prava osoba s mentalnim poremećajima. Navedeno znači da entiteti, sukladno svojim nadležnostima, novim mjerama, uključujući zakonodavne, moraju osigurati da se o smještaju u socijalne ustanove osoba s mentalnim poremećajima (koje nemaju poslovnu sposobnost) ne odlučuje putem upravnog postupka, od strane tijela izvršne vlasti, već da odluku o tome donosi nadležni sud u odgovarajućem postupku, točnije u hitnom izvanparničnom postupku. Budući da praksa prijema korisnika u ustanove socijalne skrbi nije promijenjena, iako je predmetna presuda donesena još 2015. godine, donošenje novih propisa je prilika da se i ovo pitanje pravno regulira. Kako se u Nacrtu Zakona govori o kategorijama korisnika koji imaju pravo na smještaj u federalne ustanove socijalne skrbi, bilo bi važno da se definira i način prijema, koji podrazumijeva dobrovoljni smještaj, a što je već naznačeno, ali i pravo na smještaj osoba s mentalnim poremećajima, koje su u stanju socijalne potrebe i kojima je oduzeta poslovna sposobnost, a što u Nacrtu Zakona nije prepoznato. Skreće se pozornost na neophodnost da se Presuda Europskog suda za ljudska prava Hadžimejlić i dr. protiv Bosne i Hercegovine dosljedno provede. Zbog navedenog, Nacrt je Zakona potrebno dopuniti odredbama koje imaju za cilj provedbu Presude, tako što će jasno biti definirano da o smještaju osobe s mentalnim poremećajima, koja je u stanju socijalne potrebe i kojoj je oduzeta poslovna sposobnost, odlučuje nadležni sud u izvanparničnom postupku. Odluka o tome mora imati privremeni karakter, tj. mora podlijegati redovnoj reviziji. Odluka o smještaju na ovaj način, dakle, mora sadržavati decidnu naznaku vremenskog razdoblja na koje se netko smješta u ustanovu socijalne skrbi i obvezu preispitivanja. Pri tome, te se odredbe izravno moraju vezati za dopunu Zakona o izvanparničnom postupku, kako je to opisano u Analizi koja je rađena povodom realiziranja mjera po spomenutom Akcijskom planu. U Zakonu o izvanparničnom postupku opisan će se kriteriji za odlučivanje, razdoblje smještanja u ustanovu, rok za preispitivanje odluke, žurnost postupka i slično. U tu je svrhu potrebno dopuniti i Poglavlje IX. "Prijelazne i završne odredbe" na način da se federalni ministar pravde obveže da pripremi i uputi u proceduru dopune Zakona o izvanparničnom postupku u određenom roku. Ovo iz razloga kako bi se norme iz Nacrta Zakona o smještaju u ustanovu socijalne skrbi povezale s osiguranjem sudske odluke o tom smještaju, što i jest bio ključni zahtjev Presude Hadžimejlić i drugi protiv Bosne i Hercegovine.	Uvažavajući primjedbe iznesene glede odredbi koje se odnose na način prijema osoba na smještaj u federalne ustanove socijalne skrbi, odnosno argumente u korist uvođenja modaliteta sudskog odlučivanja o istom, kao jedan od sukreatora Akcijskog plana na koji se Federalno ministarstvo zdravstva poziva, Predlagač ističe da se na taj način problem suštinski ne rješava budući da i dalje ostavlja veliki prostor za institucionalno i ozakonjeno kršenje ljudskih prava. S tim u svezi, potrebno je još jednom podsjetiti na činjenicu da se sudskom odlučivanju pribjegava u situacijama kada je osobu potrebno prisilno, odnosno protivno njenoj volji smjestiti iz razloga što svojim ponašanjem i postupcima ugrožava sebe i/ili svoju okolinu. Gledano s tog aspekta, činjenica postojanja socijalne potrebe i pravno oduzete poslovne sposobnosti nije dovoljan razlog za sudsko odlučivanje o smještaju neke osobe ukoliko ona činjenično ne predstavlja prijetnju. Pored navedenog, postojeći propisi o zaštiti osoba s duševnim smetnjama prepoznaju isključivo institut sudskog odlučivanja o prisilnom smještaju ovih osoba u ustanove zdravstvene skrbi među kojima se ne nalaze federalne ustanove socijalne skrbi kako se to u iznesenom prijedlogu želi sugerirati. Iz prethodno spomenutih razloga, te uz uvažavanje dragovoljnog pristanka kao temeljnog načela socijalne skrbi, predložena zakonska rješenja suštinski poštuju temeljna ljudska prava kako osoba s duševnim, tako i osoba s intelektualnim smetnjama koje, unatoč njihovom stanju, imaju puno pravo odlučiti žele li ili ne žele biti smještene u neku od ovih ustanova. Upravo s ciljem osiguranja dosljedne primjene navedenog načela, federalnim je ustanovama socijalne skrbi propisana obveza osiguranja pisanog pristanka osobe koja se upućuje na smještaj, odnosno njezinog zakonskog zastupnika ukoliko je kroz postupak sudskog odlučivanja utvrđeno da osoba nije sposobna iskazati svoju volju, odnosno shvatiti posljedice svoje odluke kako bi se onemogućila zlouporaba instituta oduzimanja poslovne sposobnosti, te u konačnici kršenje temeljnih ljudskih prava ovih osoba.

Sadržaj mišljenja/prijedloga/komentara	Stav Predlagača Zakona
Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine je istaknuo da je, sukladno odredbama Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 22/06), nadležan za financijske revizije, revizije učinka i druge specifične revizije regulirane čl. 13., 14., 17. i 18. Zakona. Nadležnost, odnosno okvir djelovanja Ureda za reviziju detaljnije je propisan člankom 11. Zakona. Također, Ured za reviziju ističe da, iako nije nadležan za davanje mišljenja na nacrt zakona iz bilo koje oblasti, vrhovne revizorske institucije ipak mogu, sukladno Limske deklaraciji o smjernicama za pravila revizije, kada je to potrebno, parlamentu i upravi ponuditi svoje ekspertno mišljenje, uključujući i komentare na nacrt zakona i druge financijske propise. Pritom administrativne vlasti snose isključivu odgovornost za prihvatanje ili odbacivanje takvih ekspertnih mišljenja pri čemu se ne smiju anticipirati budući nalazi revizije vrhovne revizijske institucije i niti utjecati na efektivnost njene revizije. Slijedom navedenog, Ured za reviziju se slaže s predloženim tekstom Zakona koji se odnosi na nadležnost Ureda za reviziju po pitanju revizije financijskog poslovanja, koja se vrši prema godišnjim planovima revizije. Ujedno podsjeća da je u ranijim godinama izvršio financijsku reviziju federalnih ustanova socijalne skrbi (Zavod Pazarić, Zavod Drin, Zavod Baković i Ustanova Ljubuški) u kojima je konstatirana neujednačenost u vođenju poslovnih knjiga i financijskom izvješćivanju. Imajući u vidu nalaze u revizorskim izvješćima i važnost problematike koju regulira Nacrt Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije BiH, te s ciljem otklanjanja nedoumica i ujednačavanja financijskog izvješćivanja ovih ustanova, Ured za reviziju ukazuje na činjenice koje je konstatirao tijekom obavljanja financijskih revizija federalnih ustanova socijalne skrbi. Federalne ustanove socijalne skrbi osnovane su kao javne ustanove (ne kao fondacije ili udruženja) u vlasništvu Federacije i imaju svojstvo pravne osobe. Od četiri revidirane ustanove, njih tri poslovne knjige vode po kontnom okviru za gospodarska društva i sukladno tome sačinjavaju svoja financijska izvješća, dok je jedna ustanova poslovne knjige vodila po kontnom okviru za udruženja i sukladno tome sačinjavala svoja financijska izvješća. Upravno vijeće ove potonje ustanove je, nakon obavljene revizije, donijelo akt o promjeni kontnog okvira i primjeni kontnog okvira za gospodarska društva od 2020. godine. Slijedom navedenog, Ured za reviziju ističe da Nacrtom Zakona nije definiran okvir financijskog izvješćivanja za federalne ustanove socijalne skrbi. Međutim, člankom 69. Nacrta Zakona, kojim se regulira financijsko poslovanje federalnih ustanova socijalne skrbi, definira se, između ostalog, i postupanje s ostvarenim viškom prihoda nad rashodima, odnosno viškom rashoda nad prihodima, pa je tako u stavku (5) ovoga članka utvrđeno da "višak rashoda nad prihodima federalne ustanove socijalne skrbi pokrivaju neraspoređenom dobiti iz prethodnog razdoblja, mjerama štednje ili osiguranjem dodatnih izvora prihoda". Imajući u vidu navedeno, Ured za reviziju skreće pozornost na to da se termini "višak prihoda nad rashodima" i "višak rashoda nad prihodima" u poslovnoj praksi vežu za proračunske korisnike koji knjigovodstvo vode po kontnom planu za proračun i proračunske korisnike, kao i na to da se u Nacrtu Zakona istovremeno koristi različita terminologija za istu kategoriju ("višak prihoda nad rashodima" / "dobit"). S tim u svezi, ove ustanove nisu osnovane radi ostvarivanja dobiti, te se djelomično oslanjaju na javno financiranje. Također, data im je mogućnost da, pored bavljenja osnovnom djelatnošću, odnosno pružanja usluga zbog kojih su osnovane, pružaju i druge usluge shodno uslovima za pružanje drugih socijalnih usluga, kao i da se bave dopunskom gospodarskom i drugim djelatnostima	Predlagač je primio na znanje predmetno mišljenje koje nije zahtijevalo značajnije intervencije u propisu, te je uvažio prijedlog da se ovim zakonom jasnije definira vođenje poslovnih knjiga i okvir financijskog izvješćivanja za federalne ustanove socijalne skrbi. S tim u svezi, sukladno mišljenju Federalnog ministarstva financija, broj: 06-02-4-2651-1/22 od 26. travnja 2022. godine, izvršena je dopuna članka 69. na način da je stavkom (4) utvrđeno da federalne ustanove socijalne skrbi vode financijsko poslovanje, odnosno financijsko izvješćivanje i poslovne knjige po analitičkom kontnom planu za proračun i proračunske korisnike Federacije.

(proizvodnja i prodaja hrane na vlastitim farmama, proizvodnja i prodaja određenih proizvoda u vlastitim radionicama i drugo). Imajući u vidu navedeno, a kako bi se izbjegle nedoumice u svezi s knjigovodstvom i finansijskim izvješćivanjem federalnih ustanova socijalne skrbi, Ured za reviziju smatra da bi u postojećem Nacrtu Zakona trebalo jasnije definirati vođenje poslovnih knjiga i okvir finansijskog izvješćivanja za ove ustanove.	
Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti: Akt broj: 03-34-1164-1/22 od 14. travnja 2022. godine	
Sadržaj mišljenja/prijedloga/komentara	Stav Predlagača Zakona
Glede Nacrta Zakona o ustanovama socijalne skrbi Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti ističe da je, s aspekta svojih nadležnosti, suglasno s predmetnim propisom.	Predlagač je primio na znanje predmetno mišljenje koje nije zahtijevalo daljnje intervencije u propisu.
Federalna uprava za inspekcijske poslove Sarajevo: Akt broj: 01-02-3-01899/2022 od 11. travnja 2022. godine	
Sadržaj mišljenja/prijedloga/komentara	Stav Predlagača Zakona
U pogledu sadržaja Zakona Federalna uprava za inspekcijske poslove ističe da je posebnu pozornost obratila na odredbe Zakona koje reguliraju sljedeća pitanja: sadržaj inspekcijskog nadzora (članak 77.), nadležna tijela inspekcijskog nadzora (članak 78.), inspekcijske nadležnosti (članak 79.), inspekcijske mjere (članak 80.); usmeno rješenje (članak 81.), pokretanje odgovarajućeg postupka (članak 82.), te prekršajne odredbe utvrđene čl. 83-84. Zakona. Opće zapažanje Federalne uprave za inspekcijske poslove je da je ovo pomak u odnosu na do sada uobičajene načine reguliranja odredbi o inspekcijskom nadzoru, posebice kada je u pitanju preciziranje vrste i razine inspekcijskog tijela koje će vršiti nadzor nad primjenom ovog propisa. Međutim, utvrđene su i određene manjkavosti i nejasnoće kod predloženih odredbi koje preciziraju nadležnosti inspekcija utvrđenih za vršenje nadzora, kao i kod utvrđivanja inspekcijskih mjera koje zakonodavac utvrđuje ovim Zakonom, te kod preciziranja prekršajnih odredbi. U tom su pogledu dati određene sugestije i komentari prikazani u tekstu koji slijedi.	Predlagač je primio na znanje predmetnu konstataciju koja nije zahtijevala daljnje intervencije u propisu.
Članak 77. Zakona koji se odnosi na sadržaj inspekcijskog nadzora je korektan.	Predlagač je primio na znanje predmetnu konstataciju koja nije zahtijevala daljnje intervencije u propisu.
Članak 78. Zakona koji definira nadležna tijela inspekcijskog nadzora je korektan.	Predlagač je primio na znanje predmetnu konstataciju koja nije zahtijevala daljnje intervencije u propisu.
Članak 79. koji se odnosi na inspekcijske nadležnosti sadrži odredbe koje su prilično općenite i nedovoljno precizne. Primjerice, inspektor ne može pratiti i proučavati obavljanje osnovne i dopunske djelatnosti federalnih ustanova socijalne skrbi, nego vršiti nadzor nad primjenom te norme. Također, neke od odredbi su suvišne, te ih treba brisati jer su to nadležnosti koje su već utvrđene drugim relevantnim propisima. Primjerice, nadzor nad zakonitošću rada federalnih ustanova socijalne skrbi i stručnih djelatnika u obavljanju njihove registrirane djelatnosti treba izbaciti iz teksta, jer to jest ono što inspektor radi. Suvišna je i odredba kojom se utvrđuje nadzor nad provedbom zakonom propisane obveze donošenja internih akata, kao i nad njihovom usklađenošću s relevantnim propisima jer je to suštinska nadležnost inspekcije rada. Na koncu, potrebno je precizirati i preformulirati odredbu prema kojoj nadležni inspektori razmatraju podneske pravnih i fizičkih osoba koje se odnose na nadzor iz utvrđene nadležnosti i o poduzetim radnjama pismeno obavještavaju podnositelja.	Primjedba je djelomično uvažena, te je predmetna odredba formulirana na sljedeći način: “(1) Pored poslova utvrđenih Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine, federalni i kantonalni inspektori iz članka 78. ovoga zakona (u daljnjem tekstu: nadležni federalni i kantonalni inspektori) obavljaju i sljedeće poslove: a) vrše nadzor nad obavljanjem osnovne i dopunske djelatnosti za koju su federalne ustanove socijalne skrbi registrirane i poduzimaju mjere za njeno kvalitetno obavljanje; b) nadziru zakonitost rada federalnih ustanova socijalne skrbi i stručnih djelatnika u obavljanju njihove registrirane djelatnosti; c) nadziru provedbu zakonom utvrđene obveze donošenja internih akata, kao i njihovu usklađenost s relevantnim propisima; d) vrše nadzor nad pravovremenim donošenjem programa rada i finansijskih planova, kao i nad pravovremenim izvješćivanjem osnivača i Vlade Federacije o radu i finansijskom poslovanju;

	e) razmatraju podneske pravnih i fizičkih osoba kojima se zahtijeva nadzor nad federalnim ustanovama socijalne skrbi, te na temelju njihove opravdanosti i utemeljenosti poduzimaju adekvatne radnje o čemu pismeno obavještavaju podnositelja; f) poduzimaju preventivne aktivnosti u cilju sprečavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostatka i nepravilnosti u provedbi ovoga zakona i propisa donijetih na temelju njega".
Članak 80. kojim su utvrđene inspekcijske mjere u cijelosti bi se morao preformulirati. Naime, predmetnim su člankom taksativno pobrojane inspekcijske mjere od točke a) do točke h) koje su općenite i koje bi trebale biti dovedene u vezu s konkretnom odredbom Zakona jer, na način kako su utvrđene, nisu dovoljno precizne. Primjerice, inspekcijska mjera "ne ispunjavaju propisane uvjete glede prostora, opreme i kadra" mora se dopuniti formulacijom "kako je to utvrđeno u članku 22. stavak (5) Zakona" ili "Pravilnikom o uvjetima glede prostora, opreme i kadra za čuvanje i primjenu lijekova koji se upotrebljavaju u federalnim ustanovama socijalne skrbi" ili "kako je to utvrđeno člankom 8. stavak (4) Zakona" i slično. Ili inspekcijska mjera "ne osiguraju kvalitetnu i potpunu uslugu koju pružaju" treba se dopuniti tekстом "kako je to utvrđeno člankom (navesti članak Zakona koji precizno utvrđuje način pružanja kvalitetne i potpune usluge)".	Prijedlog je djelomično prihvaćen na način da su pojedine odredbe jasnije precizirane pri čemu iste iz nomotehničkih razloga nije bilo moguće dovesti u preciznu korelaciju s konkretnim člancima iz razloga što neka pitanja tek trebaju biti regulirana podzakonskim aktima ili su već uređena nekim drugim propisima. Unatoč navedenom, Predlagač ipak smatra da su predmetne norme dovoljno precizne i da postupajućem inspektoru ostavljaju dovoljno prostora za poduzimanje adekvatnih mjera.
Članak 81. kojim se utvrđuje institut izdavanja usmenog rješenja u suprotnosti je sa Zakonom o inspekcijama Federacije BiH. Naime, stavkom (5) članka 81. Zakona utvrđen je rok o osam dana za izradu pismenog otpirka rješenja usmeno izrečene mjere na zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru, što je u suprotnosti s odredbom članka 124. Zakona o inspekcijama Federacije BiH gdje je utvrđen rok od tri dana od dana usmeno naložene upravne mjere.	Primjedba je uvažena, te je predmetni članak usklađen s odredbama Zakona o inspekcijama Federacije BiH.
Članak 82. kojim se uređuje pitanje pokretanja odgovarajućeg postupka u suprotnosti je sa Zakonom o prekršajima Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 63/14) koji ne regulira rok u kojem se ima pokrenuti prekršajni postupak, nego samo utvrđuje zastarne robove za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka, kako je to utvrđeno člankom 50. navedenog Zakona.	Prijedlog nije prihvaćen iz razloga što bi se ukidanjem roka za postupanje omogućila zlouporaba instituta zastare. Imajući u vidu činjenicu da je ovo <i>lex specialis</i>, Predlagač smatra da postoji osnov za predlaganje drugačijih ili jasnijih zakonskih rješenja glede predmetne materije.
Članci 83-84. Zakona koji se odnose na prekršajne odredbe, odnosno novčane kazne za federalnu ustanovu socijalne skrbi, moraju se preformulirati. Naime, kod preciziranja prekršaja po kojemu inspektor ima pokrenuti prekršajni postupak, mora se točno navesti članak u Zakonu čija povreda ima obilježje prekršaja. Primjerice odredba: "Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj federalnu ustanovu socijalne skrbi ukoliko bude obavljala delatnost suprotno odredbama ovog zakona, odnosno protivno rješenju o ispunjavanju uvjeta za obavljanje osnovne ili dopunske djelatnosti" nije dovoljno precizna imajući u vidu da je formulacija "suprotno odredbama ovog zakona" previše općenita, te bi je trebalo povezati s konkretnim člankom Zakona kojim je to utvrđeno. Dakle, sve bi alineje u dijelu Zakona koji utvrđuje prekršajne odredbe trebalo dopuniti konkretnim člankom iz Zakona. Kao svojevrsni vodič načina na koji bi ovo pitanje trebalo urediti Federalna uprava za inspekcijske poslove sugerira konzultiranje zakonskih rješenja sadržanih u kaznenim odredbama Zakona o unutarnjoj trgovini Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 40/10 i 79/17).	Prijedlog je uvažen, te su predmetne odredbe formulirane na predloženi način.

VII. ZAKLJUČAK

Relevantnost i opravdanost donošenja Zakona je neupitna, budući da trenutna zakonska rješenja ne prate temeljna načela procesa deinstitutionalizacije utemeljene na zaštiti temeljnih ljudskih prava i najboljeg interesa osoba kojima je potreban ovakav vid zbrinjavanja. Također, postojeći pravni okviri se ne podudaraju sa strateškim opredijeljenjem zakonodavne i izvršne vlasti u Federaciji da nastavi sa svojim javnim angažmanom na povećanju kvaliteta života djece, osoba s invaliditetom i starih osoba, te da kroz dosljednu provedbu procesa deinstitutionalizacije i transformacije ustanova socijalne skrbi osigura uvjete za pružanje podrške korisnicima kojima je ista neophodna i implementira međunarodno utemeljeno pravo prema kojemu svaka osoba ima pravo na život dostojan čovjeka. Osim toga, ovaj zakon ujedno predstavlja i odgovor na potrebu za sistemskim promjenama koje je neophodno provesti u oblasti tradicionalnog načina institucionalne brige o korisnicima. Stoga Zakon predstavlja odgovarajući pravni instrument pomoću kojega je jedino moguće realizirati temeljne ciljeve predloženog propisa i razvijati efikasan i održiv sustav zaštite i podrške osobama zbrinutim u federalne ustanove socijalne skrbi.